

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona lokak. 4 - Wed. Oct. 4, 1989

FINNISH AMERICAN WEEKLY

85 vuosikerta LXXXV No. 39

45 cents

Puolalaislehti syytti N-liittoa sotarikoksista

VARSOVA, Puola - Puolan kommunistipuolueen lehti Trybuna Ludu syytti äskettäin Neuvostoliiton tehneen "laajamittaisia rikoksia", kun se tunkeutui Puolaan toisen maailmansodan alussa yhteisymmärryksessä Hitlerin armeijan kanssa.

Lehti on pysytellyt vaiti vuosikymmeniä Neuvostoliiton osuudesta sodan aloittamisesta. Nyt se sanoi, että on tullut aika kertoa totuus ja saat-

taa puolalais-neuvostoliittolaiset suhteet uudelle pohjalle.

Lehti sanoi Neuvostoliiton 17. syyskuuta 1939 tekemää hyökkäystä suunnattomaksi ja traagiseksi iskuksi, jolla on yhä psykologinen vaikutus puolalaisiin.

Hitlerin kanssa 23. elokuuta allekirjoitetun sopimuksen mukaisesti Neuvostoliiton joukot marssivat maahan jakamaan Puolaa saksalaisten hyökkäyksen jälkeen, joka aloitti toisen maailmansodan 1. syyskuuta.

Puola sai syyskuussa 45 vuotta kestäneen kommunistihallinnon jälkeen Solidaarisuuden johdolla toimivan hal-

lituksen. Tänä vuonna Puolassa odotetaan ensi kerran muistettavan Neuvostoliiton hyökkäyksen vuosipäivää virallisilla seremonioilla.

"17. syyskuuta on juurtunut syvälle puolalaisten tajuntaan, erityisesti siksi, että neuvostor armeijan maahantunkeutuksen jälkeen alkoivat kasvavat tukahduttamistoimet ja mittavat rikokset, jotka kohdistuivat miljooniin puolalaisiin", Trybuna Ludu kirjoitti.

Arviolta 1.5 - 1.8 miljoonaa puolalaista karkotettiin Siperiaan sodan aikana ja sen päätyttyä, kun Puolaan perustettiin kommunistista järjestelmää.

Mubarak haki Bushin tukea

WASHINGTON - Egyptin presidentti Hosni Mubarak kehotti maanantaina presidentti George Bushia tarttumaan 'kultaiseen mahdollisuuteen' aloittaa rauhanneuvottelut Israelin ja palestiinalaisten välillä.

Mubarak tapasi Bushin Valkoisessa Talossa, jossa presidentit keskustelivat vaalien järjestämisestä Israelin miehittämällä alueella. Ministeri James A. Baker kuvasi keskustelua 'antoisaksi'.

Mubarak totesi myöhemmin, että hänen 10-kohtaisen suunnitelmansa hylkääminen olisi vakava virhe. Suunnitelman mukaan palestiinalaisten ja Israelin edustajat tapaavat

Kairossa, ja päättävät vaalien järjestämisestä miehitettyillä alueilla.

Baker sanoi Yhdysvaltojen kannattavan Mubarakin suunnitelmaa, koska se täydentää Israelin ehdotusta. Suunnitelman toteutumiseen Baker ilmoitti kuitenkin suhtautuvan varauksella.

Israelin ulkoministeri Moshe Arens ja pääministeri Yitzhak Shamir ovat molemmat aiemmin hylänneet Mubarakin ehdotuksen neuvottelujen aloittamisesta. Sahmirin likud-puolue on syyttänyt Yhdysvaltoja ja Egyptiä yrityksestä painostaa Israel hyväksymään Mubarakin ehdotuksen

Bush esitti kemiallisten aseiden supistamista

NEW YORK, NY - Presidentti George Bush esitti suurvallain kemiallisten aseiden asevarastojen tuntuva supistamista puhuessaan viime viikolla Yhdistyneiden Kansakuntien yleisistunnossa.

Bush sanoi Yhdysvaltain olevan valmis tuhoamaan 80 prosenttia omista kemiallisista aseistaan. Ehtona hän esitti sen, että Neuvostoliitto vähentää omat aseensa samalle tasolle.

Bushin puheesta ilmeni, että hän ei ole vielä valmis täydelliseen kieltoon. Hän katsoi, että jäljelle jätettävät 20 prosenttia toimivat tehokkaana pelotteena, sillä ne koostuisivat uusimmista ja tehokkaimmista asetyypeistä.

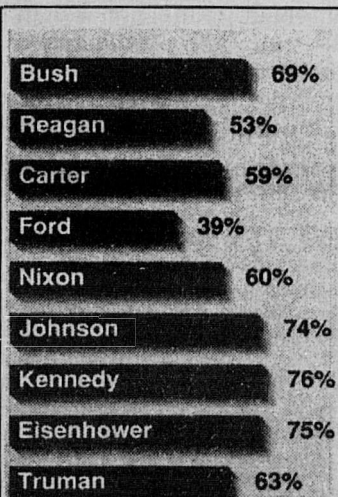
Bush vetosi Neuvostoliiton lisäksi myös muihin noin

20:een kemiallisia aseita omistavaan maahan, jotta täydellinen kielto sopimussaataisiin aikaan Genevessä käyvässä neuvotteluissa.

Tähän mennessä vain suurvallat ovat tunnustaneet omistavansa kemiallisia aseita. Viime vuosina etenkin kehitysmaat ovat nähneet niissä halvan ja tehokkaan aseeseen.

Bush antoi puheessaan myös kiitosta Neuvostoliiton ulkoministeri Eduard Shevardnadzen ja James Bakerin keskusteluille, missä osapuolet olivat valmiit myönnytyksiin aserajoituskysymysten kohdalla.

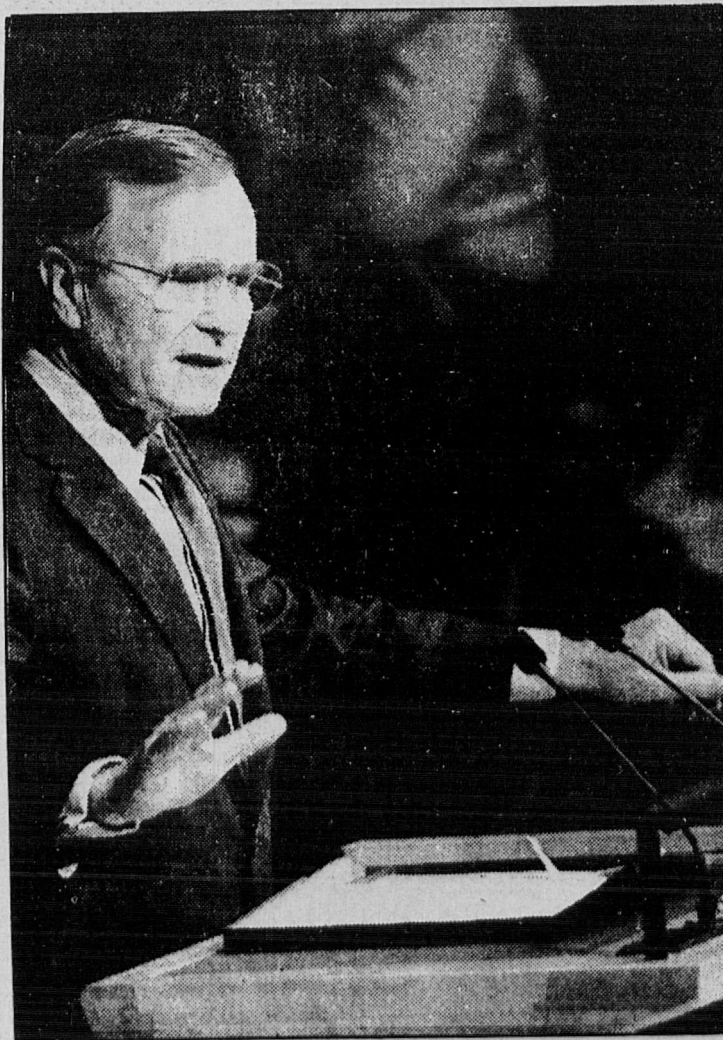
Puhe oli Bushin ensimmäinen presidenttinä YK:ssa, missä hän toimi Yhdysvaltain suurlähettiläänä 1970-luvulla.

Bushia ja Reagania koskevat tiedot New York Timesin ja CBS:n mielipidetutkimuksista; muut Gallupin mielipidetutkimuskeskuksesta.

Bushin asema kahdeksan virkakuukauden jälkeen

Amerikkalaiset ovat erittäin tyytyväisiä presidentti Bushiin, tuntuvasti enemmän kuin hänen viimeisiin edeltäjiinsä.

Presidentti Bush esitti kemiallisten aseiden supistamista puhuessaan Yhdistyneiden kansakuntien yleisistunnossa.

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

pages 8 - 10

- Trio Finlandia coming to New York
- Amanda Witman to speak on Salolampi at Saima Park
- Eino & Senja Talikka remember the Winter War
- Wärtsilä changes course

Sisäsivuilla:

- Connecticutin kulmilla sivu 4
- Floridan kuulumisia sivu 5
- Fitchburg ja ympäristö sivu 12
- Suomesta ja suomalaisista sivut 14 & 15

Koulut kuntoon

Amerikkalaisten koulujen surkeasta tilasta on puhuttu paljon ja pitkään. Bush, joka vaaliaikana kauppasi itseään "opetus-presidenttinä", on tarttunut härkää sarvista kutsumalla kaikki maan kuvernöörit koolle keskustelemaan, miten ja mitä voitaisiin tehdä tilanteen parantamiseksi.

Kokoontumispaikaksi oli valittu Thomas Jeffersonin perustama yliopisto. Valinta oli oikea, sillä hän on eittämättä kirjallisesti sivistynein kaikista Yhdysvaltain presidentiestä.

Tilastot puhuvat kylmiä totuuksia amerikkalaisten koululaisten osaamistasosta. Noin 60 kaikista high schoolien senior-luokkalaisista ei kykene lukemaan esimerkiksi sanomalehtien pääkirjoituksia. Algebran probleeman ratkaiseminen käy ylivoimaiseksi puolille heistä. Ja vain 20 prosenttia pystyy kirjoittamaan selkeästi luettavan kirjeen.

Kokouksen osanosattajat ovat tietoisia, että federaaliset apurahat ovat vähissä ja että presidentti Bush haluaa osavaltioitten ja kunnallisten hallitusten kantavan yhä suuremman taakan koulubudjeteista. Mutta he tiesivät myös, että ongelmat eivät ole ainoastaan rahallisia. On aika keskustella opettajien testaamisesta ja oppilaitten oikeasta asennoitumisesta.

Tänä päivänä koulujen pitää "myydä itseään" yhä enemmän ja enemmän. Opetuksen tulee mukamas olla hauskaa ja helppoa. Mielekäästä kyllä ja inspiroivaa, mutta helpon ja hauskan voimalla ei kouluteta mitään muuta kuin äkkiä kyllästyviä ihmisiä.

Eihän presidentti Bushin kokouksella mullistuksia saatu aikaan, eikä se tuskin ollut tarkoituksenakaan. Se oli kuitenkin askel oikeaan suuntaan, alkua uudelle tulevaisuudelle.

Los Angelesiin siirtyvä Esa-Pekka Salonen:

Kiinnityksen myötä käyn useammin Suomessa

Esa-Pekka Salonen on viime vuosina perin harvoin nähty vieras Suomen kamaralla. Ruotsin radion sinfoniaorkesterin ylikapellimestarius ja Oslon sekä Lontoon orkestereiden ensimmäisen vierailevan johtajan töiden lisäksi häntä lennättävät lukuisat keikat ympäri maailmaa, ennen kaikkea Yhdysvalloissa.

Elämä on viime ajat ollut aika masinoitua. Kuitenkin luulen että kiinnitys Los Angelesin filharmonikkojen johtoon mahdollistaa sen, että minua nähdään Suomessa aiempaa useammin, maestro uskoo.

Menestystä Monte Carlo-ralliin!

Puolueettoman, hyvin voivan Suomen passia Salonen kantaa mielellään. Se oli tosin lähellä vaihtua zimbabwelaiseen asiakirjaan, kunnes viranomaiset suostuivat uskomään Salosen mielenterveyden liian horjuvaksi taistelukoulutukseen.

"Se kirja pövarissa luo outoa turvallisuutta. Vaikka korsikkalaiset rantarosvot veisivät omaisuutesi ja pieksisivät sinut henkijieveriin, niin ei

tarvitse kuin jaksaa ryömiä paikalliseen konsulaattiin. Se kyllä toimittaa sinut Hyksiin miltä maailman kolkalta hyvänsä."

Eräs ranskalainen tullimies opetti Saloselle kerran maineen suhteellisuutta. Nähtyään hänen passinsa tämä puhkesi ylistyksiin saadesaan kohdata Salosen ilmielävänä. "Onkohan Lutoslawski-levytykseni tehnyt noin mahtavan vaikutuksen," Salonen iloitsi.

Totuus paljastui, kun virkailija toivotti Saloselle menestystä myös tämän vuoden Monte-Carlo-ralliin.

Kukaan ei puhunut hänen tekemisistään

Esa-Pekka Salonen lähti Suomesta maailmalle kuutisen vuotta sitten. Uudet näköalat ja satunnaiset kotikäynnit ovat vakuuttamassa Salosen siitä että Suomi on maailman kapitalistisin maa.

"Katso nyt vaikka maan ja pohjoismaiden suurimman päivälehdessä etusivua. Sen sijaan, että lukijoille kerrottaisiin uutisia, siinä mainostetaan yleensä makkaraa."

Silmäkulmaan takaisin ka-

vunnut vekkuli tosin paljastaa hänen kuitenkin huolestuvan enemmän nimenomaan niistä pintakuohuista ja epäolennaisuuksista joiden varassa asioita sitten arvostetaan ja arvotetaan.

"Vasta nyt on Suomessa kuulemma kielletty luettelo, jossa kerrotaan julkisesti mitä kukin tienaa", hän sanoo. "Pari vuotta sitten otsikoitiin: 'Salonen pesi Sarasteen äyrikkivassa'. Ei minua häiritse mutta ihmetyttää juttu, jonka otsikona on vuosipalkkani. Olisi kiva edes joskus lukea sellainen juttu Salosesta, jossa kerrottaisiin että hän rakastaa musiikkia".

Musisoinnista niin Los Angelesissa, Tukholmassa kuin Porvoossakin Salosella on selkeä päämäärä.

"...no tietenkin yritän tehdä mahdollisimman hyvää musiikkia mahdollisimman hyvin. Tähän liittyy olennaisesti se, että tahtoisin musiikin liittyvän pikemminkin säveltäjiin kuin sen esittäjiin. Tämä voi kuulostaa uhittelulta, mutta sen sijaan että puhutaan Berliinin tai Chicagon orkesterin, Avantin, Karajanin tai Soltin saundista, kuultu musiikki olisi selkeästi Mozartia, Beethovenia, Strajatkua seuraavalla sivulla

- Omien sävellysten johtaminen Losissa ei innosta, sillä minulla on huonoja kokemuksia moisesta: minusta tulee äällö ja kädet menevät minne sattuu, kritisoi Salonen itseään.

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 am to 4 pm

TELEPHONE (508)343-3822

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$20.00; 6 mo. - \$13.00; 3 mo. - \$9.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$24.00; 6 mo. - \$17.00

Advertising rates available upon request

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Nimipäivät

Lokakuun 16 p., Sirkka,
Sirkku
Lokakuun 17 p., Saini
Lokakuun 18 p., Satu, Säde
Lokakuun 19 p., Uljas
Lokakuun 20 p., Kauno
Lokakuun 21 p., Ursula
Lokakuun 22 p., Anitta,
Anita, Anja

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1989: Yhteensä: \$11,720.26

Joe Snellmanin muistolle
Diane Backonen, Lantana, FL \$10.00

Yrjö J. Kainu, West Palm Beach, FL \$5.00

Kiitos lahjoittajille!

KIINNITYKSEN ... jatkoa edelliseltä

vinskia tai Beriota."

Kovin yksityiskohtaiseen analyysiin metodeistaan Salonen ei mielellään puhkea, mutta antaa vihjeen:

"Losin jousisoittajat esimerkiksi soittavat aika kovalla jousipaineella ja mielellään hiukan naapurina kovempaa. Se on ihan okei tiettyyn musiikkiin, mutta vain yksi tapa. Minä haluan laajentaa ilmaisen sellaiseksi, että sointi sopeutuu aina uudestaan musiikin mukaan."

Diktaattorin oikeudet

Los Angelesin orkesteri on Yhdysvalloissa "rankattu" kymmenen johtavan joukkoon. Salonen kertoo, että hän pääsee vaikuttamaan ohjelmistoon vasta kaudella 1992-93, niin pitkälle on suunnitelmat lyöty lukkoon jo tässä vaiheessa.

- Orkesteri on hyvin homogeninen ja välillä hieman raskassointinenkin. Sen jousissa esimerkiksi kuuluu läpi sellainen venäläis-juutalaisen koulukunnan luoma käsitys. Siksi soinnin monipuolistaminen on keskeisimpiä tehtäviäni.

Amerikkalaiseen tapaan Los Angelesin filharmonikkojen taustajoukot ovat tuhdit. Henkilökuntaa - siis soittajien lisäksi - on noin 80.

- Parikymmentä tyyppiä on hallinnollisissa tehtävissä ja loput ruunaavat rahaa, selvittää Salonen. Yhdysvalloissa kun ei tunneta juurikaan kunnallista tai valtiollista avustuskäytäntöä.

- Minulla itselläni ei ole paperitöitä liki ollenkaan. Mutta valtaa on; johtajan ratkaisuihin ei muilla ole mitään sanomista. Kapellimestari myös päättää, keitä otetaan orkesteriin mukaan.

Ei preppaamalla vaan tartuttamalla nälän

Ylikapellimestarilla on Los Angelesissa paljon valtaa taiteellisissa kysymyksissä, mutta mihinkään mielivaltaan esimerkiksi soittajien suhteen Salosella ei ole halua tai edes mahdollisuuksia.

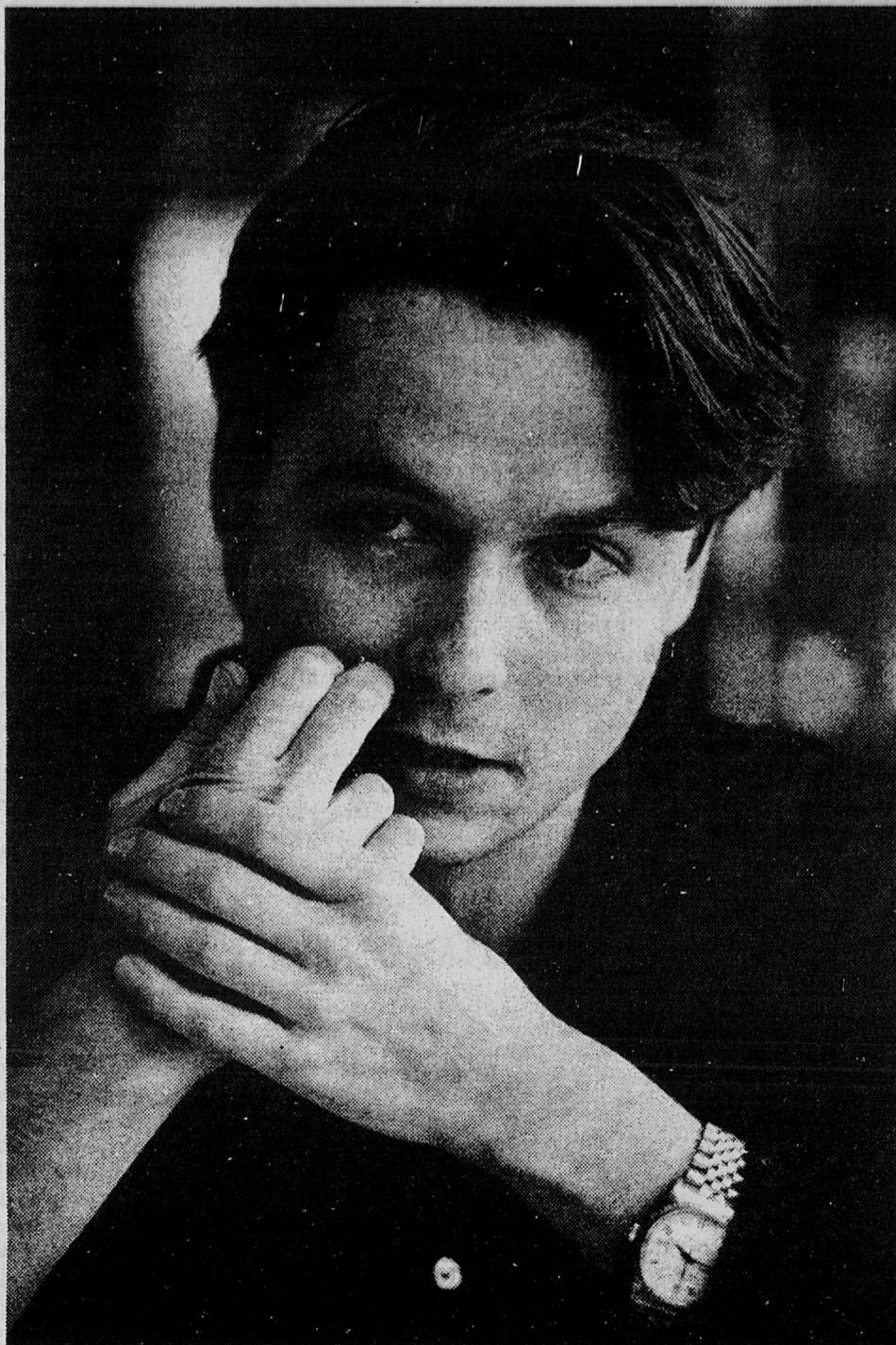
Tässä mielessä ajat ovat muuttuneet sitten 1960-luvun taitteen, jolloin legendaarinen Fritz Reiner preppasi Chicagoon sinfoniaorkesterin siihen osaamiseen, josta se yhä tunnetaan. Hänestä kerrotaan seuraavaa:

Muuan kontrabasisti valitti, että hänen on vaikea seurata maestron lyöntiä, joka oli tunnetusti hioutunut erittäin ekonomisesti pieniksi vihjeiksi jossain navan tienoilla. Valitukseen maestro vastasi kehoittamalla soittajaa hankkimaan kiikarin. Kun harjoitukset seuraavana päivänä alkoivat, basisti oli varustautunut maestron neuvomalla välineellä. Reiner ei tähän reagoinut, mutta harjoitustauolla hänen rintapieleensä oli ilmeistynyt pieni valkoinen lappu, jonka tekstistä sai vain kiikarein varustettu basisti selvää: "Olet erotettu".

"Maine ja loisto voivat haihtua, ammattitaito ei"

Salonen on tietoinen omista valmiuksistaan muttei takaa mitään:

"Maine ja loisto voivat haihtua minä hetkenä hyvänsä, mutta ammattitaitoni ei Yritän suunnitella kiinnostavia ohjelmakokonaisuuksia ja karistaa soittamiseen jo mahdollisesti pesiytynyttä väärää rutiinia.

- Haluan laajentaa ilmaisun sellaiseksi, että sointi sopeutuu aina uudestaan musiikin mukaan.

En usko pääseväni tuloksiin niinkään hiomalla ja preppaa-

malla kuin tarttumalla soittajiin ja kuulijoihin sen saman

on".

Ilmansuojelusopimus syntyi

Suomi rahoittamaan Neuvostosaasteiden poistamista

MOSKOVA, N-liitto, - Moskovassa hyväksyttiin äskettäin Suomen ja Neuvostoliiton välinen ilmansuojelusopimus. Sopimus tähtää maiden välisen raja-alueen saastepäästöjen vähentämiseen tuntuvasti nykyisestä.

Suomen ympäristöministeri Kaj Bärklundin johtaman suomalaisvaltuuskunnan mielestä on varsin todennäköistä, että Suomi joutuu rahoittamaan tai lainoittamaan osan naapurinsa ilmansuojelutoimista. Suomalaista tai pohjoismaista rahoitusta etsitään ennen kaikkea Kuolan alueen päästöjen vähentämiseksi.

Bärklundin ja hänen neuvostoliittolaisen kollegansa, ministeri Nikolai Vorontsovin johtamien valtuuskuntien hyväksymässä sopimuksessa sitoudutaan vähentämään kaik-

kia ilmaa likaavia päästöjä, mutta ennen kaikkea rikin ja typen sekä raskasmetallien päästöjä.

Sopimus koskee etenkin lähellä yhteistä rajaa olevia alueita. Neuvostoliitossa tällaisia alueita ovat Eesti, Karjala sekä Leningradin ja Murmanskin alueet. Suomessa vastaava alue on koko maa.

Sopimuksen mukaan rikkipäästöt on näillä alueilla vähennettävä puoleen vuoden 1980 tasosta vuoteen 1994 mennessä. Osapuolet rajoittavat myös typpiyhdisteiden päästöjä niin, etteivät ne ylitä vuoden 1987 tasoa vuoden 1994 jälkeen. Raskasmetallipäästöjä vähennetään parasta taloudellisesti käyttökelpoista tekniikkaa käyttäen.

Kriittiset rajat tavoitteeksi

Jatkossa rajoituksia aiotaan edelleen tiukentaa. Suomen ja Neuvostoliiton tarkoituks-

na on hyväksyä vuonna 1993 uusi vähentämistavoite, joka perustuu ns. kriittisiin kuormiin. Tämä tarkoittaa niin alhaista ilman epäpuhtauksien määrää, ettei luonnon uskota siitä kärsivän. Hankkeen ra-

hoitus on kuitenkin ongelma. Moskovassa mukana olevat suomalaisvaltuuskunnan jäsenet arvelevat kuitenkin, ettei Neuvostoliitossa päästä edes nyt sovittuihin tavoitteisiin ilman Suomen tuntuva-

taloudellista apua. Suomen apu voi olla joko suoraa taloudellista tukea, kuten Puolalle ensi vuoden budjetissa esitetty 30 miljoonan markan tuki, tai halpakorkoisten lainojen järjestämistä.

Äskettäin hyväksytyn ilmansuojelusopimuksen tavoitteena on mm. Kuolan alueen päästöjen tuntuva supistaminen.

New York, N.Y.

Hyvästit pääkonsuli Lassilan pariskunnalle

Finlandia Foundationin New Yorkin osasto järjesti lähtiäisjuhlan Libyaan siirtyvälle pääkonsuli ja rouva Antti Lassilalle 14. syyskuuta Estonia House'n juhlasaliin. Lähes sata ystävää tahtoi osoittaa huomiotaan pidetylle New Yorkin pääkonsulipariskunnalle illallisen ja hauskan yhdessäolon merkeissä.

Estonia House'n pitokokit Tuula ja Leena pitivät huolen herkkuisesta illallisesta, joka nautittiin Artie Carlsonin musiikin myötäilemässä.

Finlandia Foundationin presidentti Al Star toimi illan ja puheenvuorojen esittelijänä, ja hän teki kevyen ja vapautuneen tunnelman reippaan huumorinsa avulla.

Vaikka kaipausta kuvastui jokaisen puheenvuoron sanoista, ei illassa silti ollut melan-

kolista sävyä. Werner Wiskari lisäsi puheenvuorollaan hilpeyttä ainutlaatuisella humorillaan.

Jokaisen puheen aihe oli sama: pääkonsulipariskunnan läheisyys siirtosuomalaisia kohtaan ja kiitollisuus heidän osallistumisestaan amerikkalaisuomalaisten moniin rientoihin näiden neljän vuoden aikana. He eivät pysyneet koskaan virkansa "ylhäisyydestä", vaan ottivat osaa meidän "tavallisten ihmisten" elämäntähtämyksiin.

Ystävien yhteisen lahjan, Amerikan intiaanien tekemän maljan sekä heitä esittelevän teoksen ojensivat Al ja Helmi Star. Mukana seurasi myös "muistoja" New Yorkista, mm. sementtiä East River Drive'ta, New Yorkin kaupungin vettä pullossa, Central puiston ruo-

hoa, 42. kadun tervapäälystettyä, mutteri Brooklynin Bridgestä, New Yorkin kaupungin ilmaa yms. Siinäpä on Tripoliin viemistä!

Pääkonsuli vastasi hämmästellessä kaikkea ylenpalttista huomaavaisuutta ja sanoi diplomaatin elämässä olevan sitoutumista, paljon vastuuta ja erottautumista.

Puolin ja toisin todettiin, että juuri kun opittiin tuntemaan ja tutustumaan toisiimme, on jälleen erottava. Sirkka Lassila sanoi New Yorkin vuosien olleen työntäyteisiä ja opettavaisia, ja mielenkiinnolla hän ottaa vastaan uudet tehtävät pääkonsulin rouvana.

Walter Cronkite'a siteeraa: "That's the way it goes."

Anja Laurila

Canterbury, Ct.

Finnish-American Heritage Society :lla vauhti päällä

Finnish-American Heritage Society'n "Lastenpäivä" onnistui hyvin. Lapsia oli nelisenkymmentä, vaikka sattui kuumaa ja hiostava päivä, josta kärsivät sekä lapset että aikuiset.

Kuumuudesta huolimatta hauskaa pidettiin. Oli pelejä, askartelua, köydenvetoa, säkkihyyppä ja piirileikkejä.

Suomalaisia satuja kertoi taidolla Granny Kasper ja Magic Jack taas ilahdutti lapsia ja aikuisia taikatempuilla.

Kaksi villiä pelleä (Hannu Mäkipuro ja Luise Dillman) pitivät hauskaa yllä. Luise'n mummo on Ruth Rautio.

Kiitos tämän tilaisuuden järjestäjille, jotka olivat Anneli Lisee, Sandra Pellinen, Anne Javanainen, Päivi Ovas-

ka, Nancy Burnham, Judy M. ja Hannu Mäkipuro.

Emily Mälliselle kiitos kun hän taitavasti maalasi lasten kasvoja ja Timo Ovaskalle kitaran säestyksestä piirileikkejä.

Ainoa valitus lapsilta oli, että aika oli liian lyhyt. Ensi vuonna jatkamme aikaa tunnilla.

"Toripäivä" 16 p:nä onnistui myös yli ajatustemme. Kauppa kävi hyvin ja kauppiat olivat tyytyväisiä.

Fitchburgista asti tulivat Raivaajan omat Marita Cauten ja Jonathan Ratila myymään kirjallisuutta ja samalla saivat nähdä haalin ja varmaan tekevät heidän oman reporttinsa siitä.

Seuraava tilaisuutemme on "Banquet" Tamarack Lodge'lla, Voluntownissa. Lauantaina, lokak. 7 p:nä Cocktail -tunti alkaa kello 6 ill. - illallinen kello 7.

Juhlapuhujaksi iltaan tulee varakonsuli Helinä Kotkanen New Yorkista. Finnairia edustaa Borge Sandberg. Hän tulee nostamaan voittolipun arpajaisissa, jossa päävoitto on Suomi-matka, Suomen omalla Finnairilla.

Toinen palkinto on viikonloppu Tamarack Lodge'lla kahdelle ja seitsemän muuta palkintoa.

Illallisen jälkeen muutetaan tanssisalin puolelle ja ilta jatkuu ohjelmalla ja tanssimalla Burt Stromholmin hanurin ja Aatos Aution laulujen tahtiin.

Tilauksia voi tehdä soittamalla Tamarack Lodge (203) 376-0224 tai Eila Mäkipurille (203) 423-3854.

Tervetuloa juhlimaan kanssamme.

E.M.

Trio Finlandia New Yorkissa

Trio Finlandia eli Marita Viitasalo, piano, Kaija Saarikettu, viulu ja Riitta Pesola, sello, suorittaa ensiesiintymisensä New Yorkissa lokakuun 31. päivänä. Esiintymispaikkana on Merkin Concert Hall.

Konsertin järjestävät Finlandia Foundation ja New York Metropolitan Chapter.

Trion jäsenet ovat kansainvälisesti tunnettuja soolotaitelijoita. Ensimmäinen yhteisesiintyminen Helsingissä sai ylistystä kritikoilta ja johti konsertointipyyntöihin Euroopassa, Skandinaviassa ja Pohjois-Amerikassa.

Lippuja voi tiedustella Marja Rothilta osoitteesta Finlandia Foundation Concerts, 100 West 89th Street, Apt 8D, New York, N.Y. 10024.

Auli Talvi Suomitähtien johtajaksi

TUKHOLMA, Ruotsi - Kokonaisvastuu Tukholman Suomitähtien toiminnasta ja Suomitähtien säätiön hallinnosta on ollut syyskuun 16. päivästä lähtien Auli Talvella, jonka Suomitähtien säätiön hallitus kutsui talon johtoon.

Auli Talvi, 50, on työskennellyt viimeiset 15 vuotta Suomi-Seura ry:n järjestösihteerinä hoitaen yhteyksiä ruotsinsuomalaisiin sekä seuran opinto- ja kirjastotoimintaa.

Aikaisemmin hän toimi pitkän aikaa liike-elämän palveluksessa myynti- ja markkinointitehtävissä.

Talvi on opiskellut Helsingin yliopistossa pääaineenaan englantilaista filologiaa ja psykologiaa. Opiskelunsa ohessa hän työskenteli kirjasto- ja tiedotustehtävissä.

Perhe muistelee pakoa Karjalasta

PAINESVILLE, OH - Senja Talikan toinen maailmansota alkoi marrask. 30, 1939, jolloin hänen kotikaupunkinsa Viipuri joutui pommituksen kohteeksi.

Hänen miehensä Eino oli Suomen armeijan palveluksessa. Päivä alkoi tavalliseen tapaan kolmekuukautisen Leo-pojan kylvettämällä ja ruokkimisella.

"Kello oli kaksikymmentä minuuttia yli kahdeksan aamulla," Senja Talikka muistelee. "Yhtä äkkiä kaikki oli mullin mallin. Sireenit ulkoivat, aivan kuin paikallisen ydinvoimalamme sireenit, mutta kulta kaupungin."

Venäläiset olivat iskeneet Viipuriin, Talikoiden kotikaupunkiin. Senja Talikka kaappasi Leon - joka nykyisellään toimii asianajana Painesvillessä - kainaloonsa ja kiirehti koululle, minkä kellari toimi pommisuoja.

"Olimme päässeet sinne hädin tuskin pommien alkaessa lennellä," Senja Talikka kertoo. "Kaikki olivat ihan hiljaa. Edes lapset eivät itkenneet. Kaikki vain odottivat."

Pommitus kesti puoleen päi-

vään asti. Sitten piti kaapata jotain omaisuutta kainaloon ja paeta maaseudulle.

Sota alkoi samalla tavalla miljoonille muille ihmisille kautta maapallon. Kuolema saapui varoituksetta vieden sukulaisia, ystäviä naapureita mennessään.

Eino Talikka kertoo, miten Neuvostoliitto hyökkäsi naapurinsa Suomeen. Saksalaiset olivat miehittäneet Puolan ja Neuvostoliitto halusi siirtää Suomen rajan kauemmaksi Leningradista. Yli kaksi kuukautta kestäneet maitten väliset neuvottelut olivat katkenneet marrask. 29. p:nä. Päivää myöhemmin Neuvostoliitto iski Suomeen.

"Suomalaisia ei varoitettu etukäteen," Eino Talikka kertoo. Kukaan ei uskonut, että

Venäjä aloittaisi sodan. Mutta meidän oli pakko uskoa nähdessämme sotilaat."

Sotiminen jatkui kevääseen. Kranaatinsirpaleet haavoittivat Eino Talikkaa, hänen veljensä jäi sotainvalidiksi. Senja Talikan kaikki kolme siskoa menetti aviomiehensä.

Sodan jälkeiset ajat olivat ankeita ja Talikat muuttivat Yhdysvaltoihin 1952 paremman elämän toivossa.

New York Citystä he jatkoivat edelleen Ohioon, missä Eino Talikka ryhtyi kirvesmieheksi ja Senja Talikka avasi kauneushoitolan.

Eino Talikka kuittaa sodan muistot suomalaisella sananparrella: "Laiha rauha on parempi kuin suuri sota".

For sale

A Healthy Home for Sale
All rooms paneled-new bathroom-running hot & cold water, cellar cement, well will never dry-two big cesspools-large kitchen-new cupboards, all set up for dryer & washer-room off kitchen for utility room, cement front porch glassed in aluminum siding with aluminum windows-four large rooms on first floor-second floor used as attic can be made for bedrooms-very good roof-large yard all fenced in Sears iron fence-house on dead end-privacy-this home is located in center of Voluntown, CT-at present belongs to Mrs. Rena Allard, Location Gate St., Back of Bruno's Market, Voluntown, CT 06384. TEL.203-376-2106.

THE FINLANDIA FOUNDATION

Metropolitan Chapter, Inc.
Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 718-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

Oletko muistanut uusia tilauksesi?

The Robert H.

Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 774-3284

Central Village
Tel. 564-2147

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC

Polttoöljyä
Recapping

Commerce Ave.
DANIELSON, CT.

Suomen Pääkonsulinvirasto

Finland House
540 Madison Avenue
New York, N.Y. 10022
Puh. (212)832-6550

Pääkonsulivirasto on yleisölle avoinna passiiv. ym. asioissa maanantaista perjantaihin klo 10-1 välisenä aikana.

Floridan kuulumisia

Stipendien peruspääomaksi 200,000 dollaria

Amerikansuomalaisen pariskunnan lahjoitus suomalaisopiskelijoille

Floridalainen rakennusurakoitsija Niilo S. Alho ja hänen vaimonsa Helen olivat ansaitsemansa huomion keskipisteenä, elokuisena keskiviikkona, kun heidän nimeään kantava säätiö julkistettiin Helsingissä.

Säätiön, jonka peruspääomaksi Alho ovat lahjoittaneet 200,000 dollaria, tarkoituksena on tukea suomalaisten opiskelijoiden Yhdysvalloissa tapahtuvaa yliopistollista tai sitä vastaavaa opiskelua stipendejä myöntämällä.

Ensimmäiset Niilo S. ja Helen Alhon säätiön stipendit jaetaan vuonna 1990.

Julkistamistilaisuus pidettiin Suomen Satamaliitossa, jonka toimitusjohtaja Alpo Naski on vastaperustetun säätiön hallituksen puheenjohtaja ja toimimies. Säätiön toivomus on, että satamaliitto tulevaisuudessaakin vastaa säätiön hallituksen kokoonpanosta sekä säätiö puolestaan stipendirahaston hoidosta.

Naskin mukaan Alhojen lahjoitusta on pidettävä Suomen oloissa erittäin harvinaislaatuksena ja vaikutuksiltaan pitkälle tulevaisuuteen ulottuvana.

- Suuntautuvathan varat yleishyödylliseen tarkoitukseen sentään yli Atlantin. Mielestäni tässä toteutuu erinomaisella tavalla rakkaus isänmaahan, olipa kysymys vanhasta tai uudesta maasta. Opiskelevan suomalaisnuorison kansainvälistyminen raivaa pois niitä esteitä, joita vielä Helenin ja Niilon sukupolvi sekä monet ikäluokat heidän jälkeensäkin ovat kohdanneet väljempiä vesiä hakiessaan. Ja toisaalta suuri länsi arvostaa sekä yritteliäisyyttä ja uusia kontakteja että sellaista hedelmällistä vuorovaikutusta eri kansallisuuksien välillä, joka luontuu kuin itsestään mm. yliopistomaailmassa.

Ennen olivat siirtolaiset rautaa

Niilo S. Alho (68), Amerikan kansalainen, puolestaan toteaa, että kun on itse käynyt vieraalla maalla monet asiat läpi kantapään kautta ja nähnyt monen muun maanmiehensä käyttävän suunnattomasti energiaa yksinomaan kielimuurin ylittämiseen, tietää, että itsekullekin olisivat aikanaan olleet opinnot ja apurahat todella tarpeen.

-Päätimme Helenin kanssa, että koska meillä ei ole omia lapsia, saatamme hyvin lah-

joittaa pois osan omaisuudestamme. Näin se voi kasvaa korkoa, joka ei ole - kuin korkeintaan välillisesti - rahalla mitattavissa. Toivomme stipendirahastomme hyödyttävän jonkun muun lapsia, lahjakkaita, opiskeluintoisia nuoria. Kohdemaana on luonnollisesti Yhdysvallat, joka on antanut meille itsellemme leivän jo monta vuosikymmentä ja jossa on kotimme. Soisimme kernaasti Suomeen leivän tätä kautta myös myönteistä tietoa Amerikasta, kielteistä näyttää olevan liikkeellä riittämiin.

Alho kertoo kääntyneensä Suomen Satamaliiton puoleen käytännön toiminna lähinnä yksityisen ystävyysuhteen ja sen myötä kasvaneen luottamuksen sekä kyseistä järjestöä kohtaan tuntemansa arvostuksen perusteella. Mukana säätiön hallituksessa on myös Niilo Alhon sukulainen, turkulainen tekniikan tohtori, dosentti Pertti Mäkilä, jolla on omakohtaista kokemusta sekä opiskelusta että opettamisesta ulkomailla mm. Kanadan yliopistossa.

Meidän Niilo läksi Amerikkaan

Kukapa olisi uskonut silloin kaksikymmenluvun Turussa, että tuosta kuopuksesta seuraavasta Alhon 14-lapsisessa

perheessä oli tuleva nimekäs mies kaukana kotoa.

Yrittäjän vikaa Niilossa oli jo nuorenamiehenä. Sodat jarruttivat suunnitelmia, mutta jatkosodan sodittuaan hän perusti nuorikkonsa, Seinäjoelta kotoisin olevan Helenin kanssa Raisioon sekavarakaupan. Pian teki kuitenkin mieli nähdä maailmaa, ja niin matkattiin Tukholman ja erinäisten vaiheiden kautta Duluthiin. Nelivuotinen ra-

kennusalan iltakoulu, joka päättyi suomalaista rakennusmestarin pätevyyttä vastaavaan tutkintoon, taittui työn ohella. Samanaikainen englanninkielen opiskelu oli tietysti itsestäänselvyys. Pikkuinen ja pirteä Helen teki ompelutöitä, ja yhdessä säästettiin minkä kyettiin.

Pian Alhot olivat velkaisia talonomistajia - kyseisessä rakennuksessa oli useita vuokralaisia - mutta 1956 oli jo voiton puolella, ja silloin tehtiin rohkea päätös ja muutettiin vähemmän viihtyisästä Duluthista Floridaan.

jatkuu sivulla 6

Finnish-American Rest Home, Inc.
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Syysk. 21, 1989

Tämä viikko oli jälleen tapahtumarikas. Maanantaina vietettiin kotimme perustajajäsenen Lyyli Falck'n 95-vuotissyntymäpäivää. Sankarit oli iloinen ja nuorekas. Häntä kävivät onnittelemassa myös Kenttähaalin naiskuoro, Janet Kivi ja Leo Jaakkola musisoivat. Iloinen tunnelma, laulut ja puheet sävyttivät tätä juhlaa.

Samana päivänä juhlimme myös uuden asukkaan Arthur Kling'n synttäreitä. Onnittelumme ja hyvää jatkoa terveyden kera teille.

Tiistaina kodissamme oli kahden entisen asukaamme (Aino Sorvarin ja Anna Erick'n) muistojuhla. Ed Haapa säesti musiikin ja esitti pianosoolon Finlandia. Terttu Mäki puhui poisnuikkuneiden muistolle ja Mirjan Ketonen esitti yksinlaulua.

Saimme jälleen suruviestin. Sairaskodin asukas Emilia Tikkanen nukkui ikuiseen syysk. 19, 94-vuotiaana. Otamme osaa omaisten suruun.

Keskiviikkona oli syyskuun lasten syntymäpäiväjuhla sekä sairassosastolla että Lepokodissa. Laulutervehdyksen esitti Terttu Voskressensky ja musiikista vastasivat Leo ja Charles.

Torstaina pidettiin "Ilkamat" tietokilpailuineen. Perjantaina me lauloimme ihania hengellisiä lauluja Mrs. Heticon säestäessä pianoa.

Kotimme tarvitsee iltakeittäjän viikonloppuisin 11 aam. - 7 ill. (lauantaina ja sunnuntaina). Lepokodin ystävä Ellen Jarko lahjoitti seinäkellon Pokelahuoneen seinälle. Lämpimät

kiitokset.

Tahdomme kiittää lämpimästi kaikkia kotimme eteen työskenteleviä uupumattomia uurastajia sekä ohjelmasa avustavia ystäviämme.

Syysk. 27, 1989

Kiitollisin mielin kirjoitteleme täältä isosta talosta. On näet saatu kaivattua kas-tetta maahan, muun tarpeellisen lisäksi.

Monia hienoja hetkiä on jälleen koettu yhdessä. On ollut voimistelua, laulua ja leik-kimieltä. Tehty ostosmatkoja jne.

Kirjakerhossa saimme päätökseen Martta Salme-Järvisen kirjan "Tuhannen tarinan talo". Pidimme siitä kovasti - samantyyppisiä kohtaloita oli siinäkin vanhusten yhteisös-sä, kuten meillä täällä. Ennenkaikkea juttukavereita kaivataan, mutta hyvä ystävä on kultaakin kalliimpi.

Suurkiitos Helping Hands -ryhmälle, muusikoillemme, ulkoiluttajille sekä Teille kaikille, jotka olette lahjoittaneet Annan-Majalle myytävää tavaraa. Lepokodin Ystävät tarvitsevat tukeanne juuri lahjoitustenne muodossa.

Lämpimät kiitokset kelloseppä Matti Komosolle kotimme kaappikellon korjauksesta.

Huom! Lepokodin Ystävät järjestävät Annan-Majalla syksyn ensimmäiset myyjäiset lauantaina 14 p., lokakuuta alkaen kello 8.00. Myös Veripankkiauto on paikalla. Tervetuloa mukaan!

Toinen tärkeä tiedote! Lepokotiyhdistyksen vuosikokous on Annan-Majassa lauantaina lokakuun 28 p., klo 1 iltapäivällä.

Lepokotiterveisin
Elna Kuronen

Niilo ja Helen Alho

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - Kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettäessä
10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä
Lahjatarvakauppa, jossa yli 1000 valikoimaa

Avoimma maanantaista lauantaihin, klo 9 ap. - 5:30 ip.

8053 Lawrence Road

Yksi maili etelään Hypoluxo tieltä

Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. (305) 734-4800

American Finnish Tourist Club

301 Central Blvd.

Lantana, Fla.

Joka sunnuntai ohjelmalta tai konsertti ja tanssia lopuksi
Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestämänä.
Ilmastoitu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten.
Ravintola avoinna ohjelma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia voileipiä riisipuroa hedelmäkkeitä ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

Ylivieskan tyttö lähettää terveisiä!

On syyskuun 11 päivä ja maanantai, alkuvuikko siis. Siinä se on kesä mennyt kuin "Ketulta kävyssä". Nopeasti se aina menee, vaikka keväällä tuntuu, että taitaa tässä vakituinen paratiisi tulla.

Kaunis ja mukava on Suomen suvi ollut. Aurinko on tuhlannut valoa ja lämpöä niin pahoille kuin hyvillekin. Siitä olen osani saanut minäkin. Kiitos pitänee pitää päällimmäisenä. Niin ainakin tahtoisin.

Vilja virtaa laareihin ja potut kellareihin. Puolukat alkavat olla parahan punaisia ja niin ollen poimittavia. Niitäkin on tullut kohtalaisesti.

Oli se ennen mukavaa. Meilläkin oli puinen silakkanelikko, jonka äiti oli saanut kaupasta. Hän hautoi sen kaivolla katajanhavujen avulla siihen kuntoon, ettei silakka maistunut, eikä haistunut.

Siihenpäs sitten pötkättiin talveksi puolukoita. Siinä ne säilyivät hyvin. Talvella ne aitassa jäätyivätkin, mutta sitä mehusampia olivat kun tuupan tuotuna sulasivat.

Äiti keitti maukasta ruispuroa marjoista. Joskus me saimme siirappia siihen päälle mausteeksi, ainakin silloin, kun hienosokeri oli lopussa.

Pojat, veljeni, kossit, kuten poikasia ennen sanottiin, katsoivat, paniko äiti minulle pienimmälle orvolle paksummassi tuota elämän elikriisiä - siirappia. Joskus kuului: "Niin-kö, tyttö sai enemmän".

Kyllähän se äiti pieni yritti olla tasapuolinen, mutta kun olin pienin ja hentoinenkin, yritti hän minua enemmän helliä.

Voi sitä aikaa! Jospa tämänpäivän kakaroille kertoisi elämän vaiheita ja kokemuksia, eivät he uskoisi. Luulevat kai, että se on aina ollut yhtä hyvää ja komeaa kuin esim. tämänpäivän Suomessa.

Ei tässä katkeruutta ole. Kiitollisena sitä muistelee. Onpahan eletty ja osaa antaa arvoa sille mitä tänään on. Mutta sen minä kyllä totean, ettei laiskuudella ja vääryydellä mihinkään pääse. Työnteko ja elämän elämisen oikea asenne voi pitää tiellä ja ajan tasalla niin elämän arkisessa kuin sunnuntai puolessakin.

Usko ja luottamus Hyvän Jumalan apuun ja johdatukseen on se kallis perintö, minä meidän oma rakas äitimme opetti 13-päiselle lapsikarallensa.

Meillä on vapaa maa. Ei ole sodan pelkoa, sitäkin on tarpeeksi ollut. On ollut puutetta vaatteista ja ruuasta ja monesta muusta, mutta nyt on kovin hyvin.

Pienet ekaluokkalaiset aloittivat jälleen koulunkäyntinsä isompien keralla. Lapset ovat hyvin puetut. Saavat koulussa hyvän ruuan. Kaikki koulutarvikkeet ovat ilmaisia, samoin hammashoito sekä muu sairaudenhoito. Jos tulee pieni

kuhmu ja nyrjähdys esim. koulussa, heti tuodaan terveyskeskukseen korjattavaksi.

Näin meillä! Eikös vain olekin hyvin? Voisko paremmin olla? Eil!

Tässä välillä vierähti pari päivää ja jälleen jatkan kirjoitustani. Oli niin komia päivä, että piti lähteä puolukka. Me nimme ystäväni Peltosen Toinin kanssa Järvi-perän taka Susikorpeen, Toinin entiselle talolle. Nykyisin hän asuu keskustassa.

Kauas on pitkä matka. Olipas meilläkin matkaa. Runsas kymmenen kilometriä ajettiin polkupyörällä. Käytiin tuvasa ja jätettiin tavarat ja niin metsään.

Oli raikasta ja mukavaa. Hiljaista eloa. Pieni kuusitiainen piipitteli kuusen oksalla. Syysaurinko helotti ja metsä tuoksui syksylle. Puolukat punaisina mättäillä.

Saimme hyvän saaliin, aivan talven marjat. Tulimme talolle. Keitimme kahvit söimme voileipää ja muuta napostelemista. Ennen pimeää piti lähteä kotimatalle. Kiva reissu!

Täällä Ylivieskassa rakennetaan paljon. Joskus säälitää, kun kauniita, hyvännäköisiä taloja sen kun puretaan

isojen kerrostalojen tieltä. Tontilla on arvoa, rakennuksilla ei.

Ihmettelin kerran, kun keskellä kaupunkia oli komea liiketalo. Osuuskauppa rakensi lisätalaa. Osti tontin. Menin muutama päivä, etten käynyt keskustassa. Kun sitten menin, oli talon paikalla puukasa. Seuraavalla kerralla jo komea autojen parkkipaikka.

Asuminen on komia. Kaikki vanha hävitetään. Meillä on täällä vanha Helaalan mylly, joka on vuosikymmeniä jauhannut ihmisille jyvistä jauhoja. Vielä viime vuonna se toimi ja sen kivet jurrasivat vielä mukavasti.

Mutta auttamattomasti pois tieltä. Säästöpankki rakentaa kerrostalon ja tämä vanha mylly Kalajoen rantamalla on tiellä. Päivärinta-Seura on yrittänyt taistella sen säilymistä puolesta. Olemme panneet hakemuksia museovirastolle, ym. toimenpiteitä. Turhalta näyttää!

Maisemat muuttuvat, ettei kohta itsekään osaa kulkea, eikä tunne paikkoja, vaikka ikänsä on tanhuvia tallustellut.

Kesä on kulunut kaikkine juhlineen ja seuroineen. Paljon Suomen suvi on lapsilleen

antanut. Linnut ovat laulaneet ja nyt ne ovat lähteneet, tullakseen jälleen ensi suvena.

Suuria vieraita on käynyt Suomessa, valtiavierailuja nimittäin. Aina se on joku meidänkin päämiehistä menossa jonnekin päin. Pitää kai sitä kulkea ja kauppaa hieroa ja suhteita hoitaa. Sitä kai se tämänkin ajan elämä ja politiikka on.

Me tavalliset pulliaiset maksaamme aikamoisia veroja. Ruoka on kallista. Kaikkea kyllä on liian kanssa, mutta "Matti ei saa olla kukkarossa". Rahan pitää kiertää ja ainakin kautta kulkee, kassaa ei ehdi tulla, ei ainakaan näin pieneläjäillä.

Hyvin tämä menee, kun saa olla terveenä ja järki riepu pysyy aisoissa. Kiitollisuus pitäisi olla päällimmäisenä.

Ja nyt sitten paljon terveisiä sinne ystäville, tutuille ja tuntemattomille. Muistammehan toisiamme? Kiitos teille! Siunausta teille! "Liekuta tuuli linnun lasta. Keinuta kehtoa hiljaa. Vaipuu jo tähkä, vaipuu jo varsi, illalla korjataan viljaa".

Lämpimästi tervehtien
Ylivieskan tyttö
Anna-Liisa Päivärinta

AMERINASUOMALAISEN jatkoa sivulta 5

Aurinkovaltiossa oli meneillään mitä melkoisin rakennusbuumi.

Niilo kierteli Heleninsä kanssa kaupungissa jos toisessa katsomassa rakennustyömaita ja tutustumassa piirustuksiin.

- Minä sanoin, että kun nainen ihastuu keittiöön ja kylpyhuoneeseen, talo on myyty, nauraa Helen.

- Siihen puoleen suunnittelussa kiinnitettiin erityistä huomiota. Niin rakennettiin ensin yksi omakotitalo, sitten toinen ja kolmas ja ... kahdeksaskymmenes.

Tosi on: taalat poikivat

Alho Driven varrella olevat talot Lantan kaupungissa ovat kaikki Alhon rakentamia. Ja jossakin välissä innostuttiin isommista, useamman huoneiston rakennuksista. Niilo huolehti rakennusporukastaan ja töitten valvomisesta, tarmokas Helen paperisodasta ja palkoista.

- Raudoittajat ne vasta erinomaista sakkia olivat, tulivat ja menivät, ja palkka piti olla sentilleen kädessä heti vaadittaessa!

Alhojen taalut ovat sananmukaisesti poikineet, työ on maittanut ja luistanut ja si-

joituksetkin ovat osuneet kohdalleen. Tie kuinka monen Suomen-loman jälkeen odottaa parsikuntaa taas kaunis koti Lake Worthissä.

-Ja laulukkuoro ja toiminta piirissä ja monet hyvät ystävät. . . puhumattakaan lämpimistä säistä joihin olemme niin tottuneet.

Alhojen asunto Turussa on käytössä vain kuukauden-päri vuosittain.

- Me olemme muuttolintuja ja tulemme säännöllisesti niin kauan kuin jaksamme parhaaseen kesäaikaan tähän Manun maahan. Oli muutoin vähän niinkuin naapurin poikia se Koivisto, eikä meillä ole paljon iässäkään eroa. Vannotteli jo silloin, että kyllä hän vielä joskus näyttää. . .

Niinkuin näyttikin, jos kohta myös tämä Niilo, omalla tavallaan.

Kaarina Naski
Satakunnan Kansa

Kuolleita

Toivo Mattson

LEOMINSTER, MA - Toivo A. Mattson, 74, 26 Mooreland Ave., kuoli syysk. 21, 1989 Leominsterin sairaalassa sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt syysk. 9, 1915 Townsendissa Charles G. ja Leena (Joperr) Mattsonin poikana ja asui viimeiset 38 vuotta leominsterissa.

Edesmennyt työskenteli Foster Grant Co:n palveluksessa 38 vuotta ennen kuin jäi eläkkeelle 1984.

Kaipaamaan jäi vaimo Constance (Rich) Mattson; tytär Sandra Kingston, Fitchburg; lapsenlapsi ja kolme lapsenlapsen lasta.

Hautaaminen tapahtui Hillside hautausmaahan Townsendissa.

Elvira Berkiö

FITCHBURG, MA - Elvira Berkiö, 74, Palmer Road, kuoli syysk. 20, 1989 Burbankin sairaalassa.

Hän oli syntynyt marrask. 27, 1914 Lunenburgissa Emil ja Aliina (Björbacka) Riikosen tyttärenä ja asui Fitchburgissa 55 vuotta.

Edesmennyt kuului Elm St. Lähetysseurakuntaan.

Kaipaamaan jäi aviomies Eino Berkiö; kolme poikaa, Walfrid J., Robert E. ja Richard A. berkiö, kaikki Fitchburgissa; tytär Elouise A. Beardsley, Rochester, NY; velipuoli Reino Tulonen, Fitchburg; seitsemän lastenlasta; kaksi lastenlasten lasta sekä useita sisarusten lapsia.

Boskin hautausoimisto, 85 Blossom St., huolehti hautauksesta.

Hautaaminen tapahtui Rural hautausmaahan Worcesterissa.

Kukkien asemasta vainajaa voi muistaa tekemällä lahjoituksen Elm St. Lähetysseuralle.

May Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY

Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

NORDGREN

HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161

ARTHUR R. NORGREN

SAWYER-MILLER HAUTAUSKAPPELI

129 ELM ST., FITCHBURG

123 MAIN ST. WESTMINSTER

763 MASS. AVE. LUNEBURG

henkilökuntaan kuuluu suomea puhuva henkilö

Palvellut monta suomalaista sukupolvea

Howard J. Miller, hautaantoimittaja 354-6778

Ituja tarjolla 1/11

"Kilvoittele hyvä uskon kilvoitus, tartu kiinni iankaikkiseen elämään, johon olet kutsuttu ja johon hyvällä tunnustuksella olet tunnustautunut monen todistajan edessä". (1 Tim. 6:12)

Hyvä tunnustus, mitä se on? Tässä raamatunjakeessa Paavali kehoittaa nuorta Timoteusta pysymään vahvana uskossa ja tunnustuksessa. On hyvinkin mahdollista, että "hyvällä tunnustuksella" Paavali tarkoittaa sitä uskontunnustusta jonka Timoteus antoi kastetilaisuudessaan Paavalin ensimmäisen lähetysmatkan yhteydessä.

Raamatullinen, Jumalalle otollinen tunnustus on uskon tunto-merkki; "Joka tunnustaa, että Jeesus on Jumalan Poika, hänessä Jumala pysyy, ja hän Jumalassa. . . (1 Joh. 4:15) Se on myös todistus yhteydestä Jumalan kanssa (ks. edell. viite). Hyvä tunnustus on myös todistus maailmalle. Jeesus sanoi opetuslapsilleen, "Ja te myös todistatte, sillä te olette alusta asti olleet minun kanssani". (Joh. 15:27)

Kuka voi olla todistajana? Henkilö, joka voi antaa lausunnon esim. oikeusistunnossa sen perusteella, mitä hän itse on asiasta nähnyt tai kuullut. Jeesuksen opetuslapset olivat nähneet ja kuulleet - he olivat hyviä todistajia. Todistajana voi olla myös henkilö, joka voi kertoa toisille itse kokemistaan asioista. Jokainen uudestisyntynyt ihminen voi todistaa omasta uskoontulostaan. Vielä todistajana voi olla henkilö, joka voi todistaa mielipiteistä, arvoista ja totuuksista, joista hän on tullut vakuuttuneeksi. Ihminen, joka on vakuuttunut raa-

matullisista totuuksista voi niistä todistaa.

Oletko sinä Jeesuksen todistaja-kandidaatti? Vai oletko sinä Jeesusta vastaan?

Timoteuksella oli hyvä todistus, hyvä tunnustus. Mitä sitten sisältyykään hyvään tunnustukseen? Raamattu antaa meille selviä vastauksia. Ensinnäkin hyvään tunnustukseen sisältyy vakauksellinen usko Jeesukseen. ". . . jos sinä tunnustat suullasi Jeesuksen Herraksi ja uskot sydämessäsi, että Jumala on hänet kuolleista herättänyt, niin sinä pelastut. (Ro. 10:9)

Kun alkuaian kristityt tunnustivat Jeesuksen Herraksi, he useimmiten tekivät sen henkensä uhalla. He olivat vakauksellisia kristittyjä. Oletko sinä? Hyvään tunnustukseen sisältyy rohkeus seistä ja toimia Jeesuksen nimessä. Kuunnelkaamme Pietaria, ". . . olkoon teille kaikille ja koko Israelin kansalle tietävä, että Jeesuksen Kristuksen, Nasaretilaisen, nimen kautta, hänen, jonka te ristiinnaulitsitte, mutta jonka Jumala on kuolleista herättänyt, hänen nimensä kautta tämä seisoo terveenä teidän edessäanne." - (HUOM! Pietari oli rukoillut Jeesuksen nimes-
sä, ja eräs rampa oli parantunut) -

Pietari jatkaa, "Hän on se 'kivi', jonka te, rakentajat, hylkäsitte, mutta joka on kulkemiseksi tullut". Eikä ole pelastusta yhdessäkään toisessa; sillä ei ole taivaan alla muuta nimeä ihmisille annettu, jossa meidän tulisi pelastuman." (Ap.t. 4:10-12)

Rohkeita sanoja! Pietarilla oli voimakas, hyvä todistus. Hän oli rohkea, koska hän oli täytetty Pyhällä Hengellä. Hyvä tunnustus tapahtuu vain Pyhässä Hengessä. "Silloin Pietari, Pyhää Henkeä täynnä, sanoi heille. . ." (Ap.t. 4:8) Ap. Paavali kirjoittaa korintolaisille (1 Kor. 12:3) mm.

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Steven A. Palmer
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel.: 632-0377

KESKUSTASSA SIJAITSEVA

FRANK H. MILES COMPANY

1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimituksia
vuodesta 1896

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS

Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

seuraavat sanat; "Sentähden minä teen teille tietäväksi. . . ettei kukaan voi sanoa: 'Jeesus olkoon Herra', paitsi Pyhässä Hengessä." Hyvään tunnustukseen sisältyy pyhä elämä ja teot.

Monessa paikassa Jumalan Sana opettaa mitä pyhä elämä ja työt ovat. Pyhä elämä on todistus siitä, että Jeesus on todella tullut Herraksi meidän elämäämme. (Esim. 1 Tim. 2:8-10) Sitten kun ihminen on uudestisyntynyt, sitten vasta Jumalan Pyhä Henki alkaa vaikuttamaan pyhyyttä hänessä; se tulee näkyviin elämässä. Pyhä vaellus ja työt ovat voimakkaita todistuksia Jeesuksesta. Hyvään tunnustukseen kuuluu myös Kristuksen pilkan kärsiminen, ja kärsiminen Kristuksen tähden. (Heb. 13:13; Ap. 5:40-41)

Ystävä, onko sinulla hyvä tunnustus? Oletko väkevä todistaja Jeesuksesta? Maailma tarvitsee Vapahtajaa. Sinä voit todistaa Jeesuksesta, maailman Vapahtajasta, jos olet itse uudestisyntynyt Jumalan lapsi; Hengellä täytetty. Maailma tarvitsee todistajia Jeesuksesta. Aikaa on vähän. . . Jeesus tulee pian.

Ahtisaaren asunnon luona ammuskeltiin

YK:n erityisedustajan Martti Ahtisaaren asunnon läheisyydessä Namibian pääkaupungissa Windhoekissa ammuttiin äskettäin viisi laukausta, kertoi suomalaisen YK-pataljoonan esikunta Rundussa.

Neljä rynnäkköväärilaukausta ammuttiin puoli kahdelta yöllä ja pistoolilaukaus tuntia myöhemmin noin 400 metrin päässä Ahtisaaren asunnosta.

Ahtisaari oli tapauksen satutuessa kotonaan.

Paikalta nähtiin poistuvan auton, jota ei ole tavoitettu. Hylyjä tai patruunoita ei myöskään löytynyt. Poliisi tutkii edelleen asiaa.

Provokaation mahdollisuutta ei ole suljettu pois, mutta poliisi epäilee välikohtausta humalaisten rähinöinniksi.

Ahtisaaren turvallisuutta on parrannettu yhdeksällä suomalaissotilaalla sen jälkeen kun Swapo-johtaja Anton Lubowski murhattiin Windhoekissa.

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

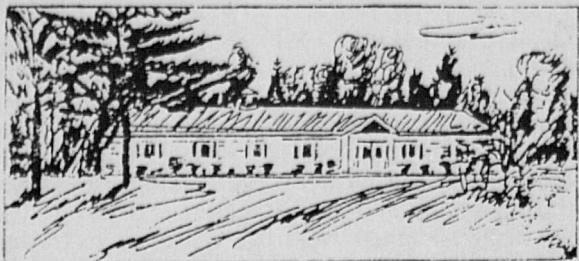
Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

The Finnish-American

RAIVAAJA

FITCHBURG, MASS - The Finnish American Club of Saima monthly meeting will be on Wednesday, Oct. 11, at 7:30 p.m.

Amanda Witman, the recipient of this year's scholarship award, will tell us of her experience at the Salolampi Finnish language camp in Minnesota. The award to Amanda was to pay her fare to the school and return.

Amanda will give a short talk on Salolampi, answer questions, she also has a short video tape, showing the activity at Salolampi.

As Amanda comes from Andover and is a student we have scheduled her to give her presentation before our meeting. Amanda will give her presentation at 7:30 sharp. Coffee will be served after the meeting.

The committee for the meeting consists of George & Ethel Anttonen, Ahti & Dot Lahtinen, Toivo & Bertha Wainonen, Aili & Otto Anderson, Mirja & Lauri Jokinen, Miriam Orava, and Armas & Millie Heino.

THIS DANCE IS FOR YOU... our 2nd Saturday dance is mainly Scandinavian music and dances. Veikko Honkala makes good music. You will enjoy the

evening. Come Saturday October 4.

In spite of the record breaking temperature, TORI '89 was a big success. Hundreds of people came, many new faces were present.

All the booths did a big business. For a change there was enough of John Manning's beef stew for everyone. I guess we can skip a year in buying more kettles. (If the weather had been cooler, I venture to guess we would have run out of stew again.)

Amanda Witman

Many thanks to John and to all the people who help in one way or another in the big job of putting on the TORI '89.

Winners at TORI '89:

Laplanders' needlepoint (donated by Onerva Lovejoy) won by Aili Walsh of Westminster.

Water color by Eugene Hoglund won by Aina Lundstedt of Canterbury, CT.

Afghan by Laurinda Jauhola won by Esther Barnes of Troy, NH.

Following our September meeting we had the pleasure of hearing the October String Ensemble. Suffice to report that when the last note was played, the members rose as one to applaud the performance. We wish they will come again.

The musical TALKOOTANSIT performed at the Fitchburg State College by the theatre group Kulissi of Jyväskylä, Finland, drew a large audience. Following the performance a coffee social was held at Saima Park. Thanks to the Finnish Cultural Center.

Dances at Saima Park: Oct. 7, Hi-Lites; Oct. 14 V. Honkala; Oct. 21, Hi-Lites; Oct. 28, D. Wells Duo; Nov. 4, Hi-Lites; Nov. 11, V. Honkala; Nov. 18, Hi-Lites; Nov. 25, No dance (rental).

The Turkey Social will be on Nov. 12.

Tarmo Hannula

Finnish American Club of Saima

Saima Park

Finnair reaches new heights

NEW YORK, NY - Preliminary figures for fiscal 1988-1989 show across the board gains for the Finnair Group.

1988-1989 revenues were 4.9 billion FIM (US \$1.7), an increase of 14% over the previous year.

In the current fiscal year (1989-90), Finnair Chairman and Chief Executive, Antti Potila, foresees an increase of about 10% in revenues resulting from domestic operations, an increase of more than 10% for international operations.

Potila also expects growth in the charter segment, although he does not expect to exceed the 1988-89 record gain in charter service.

1988-1989 revenues from passenger, cargo, and mail service amounted to 3.7 billion FIM (US \$880 million):

International: 59% - up 10% from last year; Charter: 23% - up 27% from last year; Domestic: 18% - up 10% from last year.

To ensure continued growth and improvements, Potila announced that over the next four

to five years Finnair will invest heavily - over 1 billion FIM (US \$250 million), two-thirds of which will be spent on new aircraft and one-third will go towards buildings, computer systems, and training equipment per year.

In 1988-89 Finnair faced the problems of growing congestion shared by all European carriers.

An average delay of over 15 minutes was experienced by 20% of European carriers last year. Finnair's record showed only 15% of flights delayed past 15 minutes.

Potila has set as a goal for 1989-90 that no more than 15% of flights in the winter period should be delayed past 15 minutes, and no more than 10% of summer flights be delayed over 15 minutes.

To reduce delays, Finnair is increasing capacity by purchasing several new aircraft and is stepping up pilot training (60 pilots per year will be trained).

FINNAIR

Saima Park: TORI '89

Winter War subject for Hollywood?

Is a Hollywood version of the Finnish-Russian Winter War of 1939 in the works? Apparently so.

Swedish born actor/director, Bo Svenson, who has appeared in over 50 American movies and TV series, is behind the project.

Svenson expects the movie to cost around \$20 million. He has been checking possible movie sites in Finland and also wants to film part of the movie in

Russia where he needs 6,000 Russian soldiers for the battle scenes. The money for the movie currently is from Hollywood investors, but Svenson also wants Finnish investors because even though the main actors are going to speak English, most of the dialogue in the movie will be Finnish.

Bo Svenson has had a long interest in the Winter War of 1939 and to let the world know about Finland's fight to

keep its independence and to make a movie about it. The reason? His Swedish father was a volunteer in the Finnish army during the Winter War of 1939.

And finally, Say Toivo, did you hear about Onni there in South Range getting rid of 160 lbs?

No, how did he do that? He got divorced from his wife.

Markku Ketola
FCA Newsletter
Farmington Hills, MI

FAHS Epic Trip to Maine: Seen Through The Eyes Of Kalevala

1. Sit together for the speaking
Now that we have met together
After separate pathways travelled;
(6 a.m. departure from Jewett City)
2. From the northwest blew a wind,
From the east an angry gale,
(Boothbay Harbor cruise)
3. Seldom do we come together,
After separate pathways travelled;
Rarely do we have each other
In these ragged border regions
(FAHS members walking around Boothbay Harbor in the fog and rain)
4. Soon the treasures took her fancy
And her temper quickly sweetened.
She was smitten by the silver,
And the gold - it whispered to her
(shopping Boothbay's boutiques)
5. I will sing a good song for you
And I'll make it beautiful:
Do it on a rye bread diet,
Wash it down with barley beer
(night at the dinner theater)
6. Harken to the music maker
To the sweet-voiced instrument,
Wondrously the music echoed.
(Burt Jernstrom entertaining the audience on his harmonica)
7. Now the music rose to joyance
And the joy to high rejoicing;
All the music felt so real-
(FAHS Folkdancers performing on the stage)
8. With much food and drink regaled them
Fed their mouths with melted butter
And cream cakes by the fistfull
(The Maine Finns feeding the Connecticut Finns)
9. Never was anything like this heard,
Never before such sweet music,
Never in the whole wide world
While the moonlight glimmered golden
(Jack Smiley leading the sing-along on the return bus trip)

The above poem was printed in the newsletter of the Finnish American Heritage Society of Canterbury, CT. It was inspired by the society trip to Maine this summer.

Eino & Senja Talikka remember Winter War

PAINESVILLE, OH - World War II started for Senja Talikka when explosions began raining down on her home town in Finland on Nov. 30, 1939.

Her husband, Eino, was away, serving in the country's military. She and her three-month-old son, Leo, were in their home near the border of Finland and the Soviet Union. The day started normally: a bath for Leo and then the infant's morning feeding.

"It was twenty after eight in the morning," Senja Talikka recalls. "Suddenly, it was just like hell broke out. All sirens went on, just like we have here at the nuclear plant, but all over that city."

The Russians had attacked Mrs. Talikka's town of Viipuri. She grabbed Leo - now a Painesville lawyer - and ran to a new school in the city of 150,000 people. A bomb shelter had been built into the rocky ground under the school in case this day came.

"We just got there in time when the bombs started to hit the city," Mrs. Talikka said. "Everyone was very quiet. Not even children were crying. Just waiting."

The air bombardment continued until about noon, she said, then it was time to gather a few belongings and escape into the countryside.

For millions, war came in the same way as it hit the Talikkas town - death taking neighbors and friends without warning. For millions more, it came after days and months of tension tightening like a garrote around the throat.

The terrors unleashed by the dictatorships that ultimately launched World War II had raged for years across the face of a desperate world. The final bridge to peace was burned when Nazi Germany invaded Poland on Sept. 1, 1939. Adolph Hitler's armies were wiping up the last defenders 50 years ago today. Ten days later, the Soviet Union grabbed Polish territory left to them in the infamous deal with the Nazis.

Eino Talikka said with German troops in Poland, the wary Soviets wanted to push the Finnish border, then just 15 miles from Leningrad, away from the second city of Russia. Negotiations between Finland and the Soviet Union went on for about two months, breaking off Nov. 29. The Soviets attacked Finland without warning the next day.

"They didn't let Finland know that they were going to attack," said Talikka. "(We) did not believe that Russia will start the war. But then we had to believe when we heard those soldiers."

The fighting continued until the spring. Talikka was wounded by an inch-long chunk of searing shrapnel. His brother, too, was pierced by dozens of

shrapnel chunks and never fully recovered. Mrs. Talikka's family faced further tragedy; all three of her sisters lost husbands.

Finland eventually relinquished the Talikkas' town, five nearby islands and chunks of territory nearer the Arctic Circle. A year and a half later, Nazi armies attacked Leningrad anyway. Some Finns, including the Talikkas, moved back from inner Finland to the sacrificed lands.

Three years later, the tide changed for the final time and the Soviets reclaimed the Finnish territory. The Talikkas had to flee again. This time their flight aboard a train was punctuated by buzzing warplanes. Mrs. Talikka and Leo watched as those planes bombed a train on an adjoining track, killing 360.

World War II ended in 1945, leaving the world with the deaths of about 50 million people, destruction that took decades to repair and continuing agony for millions. The Talikka family left Finland in 1952, hoping for a brighter future.

They landed in New York City, and later moved to Ohio to take better jobs. Eino Talikka became an industrial carpenter. Mrs. Talikka ran a beauty shop in Ashtabula.

Talikka sums up the war's memory with an old Finnish saying: "Even a skinny peace is better than a fat war."

Emery P. Dalesio
News-Herald, Ohio

Kaija Saarikettu, Riitta Pesola and Marita Viitasalo.

Trio Finlandia in NY Debut

NEW YORK NY - The Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter will present Trio Finlandia in their New York Debut at the Merkin Concert Hall, Abraham Goodman House, 129 West 67th St. on Tuesday, Oct. 31, at 8 p.m. This concert is a feature of the chapter's Artist Debut Series.

According to the Metropolitan Chapter, Trio Finlandia ranks as one of the out-

standing trios in Europe.

Founded in 1986, the Trio's artists include Marita Viitasalo, piano, Kaija Saarikettu, violin and Riitta Pesola, cello.

Trio Finlandia's Helsinki debut recital resulted in critical acclaim and international recognition.

The program will feature the New York premiere of Pehr Henrik Nordgren's Trio, Op. 49. Beethoven's Pianotrio, No. 7,

Bb major, Op. 11 and Mendelssohn's Pianotrio, No. 2 in C minor, Op. 66 will also be performed.

Tickets are available at the Merkin Hall Box Office beginning October 9.

Tickets can be also ordered by mail from Marja Roth, Finlandia Foundation Concerts, 100 West 89th St., Apt. 8 D, New York, NY 10024.

Shipbuilding out -

Wärtsilä concentrating on diesels, toilets & locks

HELSINKI - The Wärtsilä Group has decided to divest its shipbuilding operations with the aim, in accordance with its corporate strategy, of investing in its strong areas, the Diesel, Sanitec and Security Divisions.

Wärtsilä Diesel

Wärtsilä Diesel has improved its position as one of the world's leading heavy diesel engine manufacturers.

Wärtsilä Diesel is the world's second largest supplier of medium-speed diesel engines. The engines are employed as a power source for ships, marine technological equipment and land-based power plants.

The sales and maintenance network of the Division covers the whole world. In addition to Scandinavia, the Division has production plants in the EC area and Singapore. With a deal closed in the spring, Wärtsilä Diesel has gained a firm foothold in France, where the business operations of Wärtsilä Diesel and SACMM were merged. Hence Wärtsilä has now also become a manufacturer of high-speed diesel engines.

The Diesel Division's new research laboratory provides an excellent opportunity for R&D, which the Division has, in fact, heavily invested in. The R&D investments have been directed towards, for example, the reduction of engine exhaust emissions.

The Vasa 46 engine, the result of three years' development, and currently Wärtsilä's most advanced diesel engine, went into production last year. Results from its operational use have been according to expectations.

The estimated net sales of Wärtsilä Diesel for 1989 are FIM 1.8 billion. Exports and operations abroad account for 85 % of the Division's invoicing.

Wärtsilä Sanitec

Wärtsilä Sanitec is the leading Scandinavian manufacturer of bathroom and sanitary ware and systems.

It has production plants in Finland, Sweden and Norway. In Denmark the Division has a sizable share of the market. Wärtsilä Sanitec has also distribution companies in Great

Britain.

The object is the development of sales and marketing and improvement of Wärtsilä Sanitec's European know-how.

The Sanitec Division's well known trademarks include Arabia, Ifö, IDO and Porsgrund.

Sanitec is the leading supplier of EVAC vacuum systems for the aircraft industry and ships. EVAC also manufactures systems for trains and special conditions. EVAC products are manufactured in the USA, Finland and Sweden.

The estimated net sales of Wärtsilä Sanitec for the year are well over FIM 1 billion.

Wärtsilä Security

Wärtsilä Security is the leading manufacturer of locking and access control systems in Northern Europe as well as one of the most important European companies in the sector. In addition to Scandinavia, the Security Division has production plants in the United States.

In June Wärtsilä Security acquired the leading manufacturer of locks in the German Federal Republic, Zeiss Ikon AG. With the deal, Wärtsilä Security has gained a firm foothold in the FRG.

Turn to Wärtsilä page 10

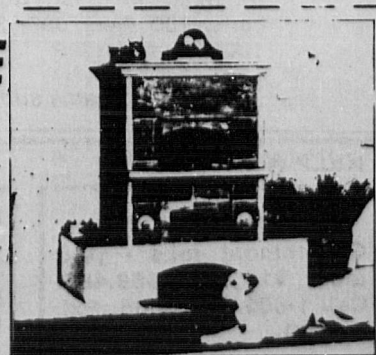
SOAPSTONE

Send me free
Tulikivi information

NAME _____
ADDRESS _____
PHONE _____

TULIKIVI

The New Alberene Stone Company Inc.
P.O. Box 300, Schuyler, Virginia 22969 USA
tel. 804-831-2228, 804-831-2677

Kalenteri

CONNECTICUT

- Oct. 5 - Finnish American Heritage Society meeting, 7:30 pm, Finnish Hall, Canterbury.
- Oct. 7 - Finnish American Heritage Society's Second Annual Banquet, Tamarack Lodge, Voluntown. Cocktails at 6 pm, dinner 7 pm, followed by program, raffle and dancing to Stromholm and Autio. Guest speaker: Finnish Vice Consul Helinä Kotkanen from New York. Ticket (\$20 per person) reservations: Tamarack Lodge (203) 376-0224 or Eila Mäkipuro (203) 423-3854.
- Oct. 28 - Halloween Dance, 8 pm, Aura Hall, Voluntown. Music by the Anderson Brothers.

MASSACHUSETTS

- Sept. 30 - Dec. 30 - Finnish Traditions exhibit, Gardner Heritage State Park Visitors Center, 26 Lake St., Gardner. Displays of Wall hangings, table settings, decorative arts and crafts. Learn about the sauna. Exhibit will be staffed by Finns on Saturdays to answer questions. The Visitors Center is open Wed. - Sat., 10 am - 4:30 pm.
- Oct. 7 - Kaleva Bake Sale, 10 am-12 noon, Kaleva Koti, 107 Mechanic St., Fitchburg. Featuring pulla and apple pies. Benefit of the Building Repair Fund.
- Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Suomi Rd., Pembroke.
 - Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Scott Rd., Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by Finnish American Club of Saima.
- Oct. 9 - Finnish Memorial Library open, 7:30 pm-9:30 pm, Finnish Cultural Center, Hammond Building, Fitchburg State College, Fitchburg.
- Oct. 10 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Fellowship Hall Elm St. Congregational Church, 264 Elm St., Fitchburg.
- Oct. 11 - Finnish American Club of Saima monthly meeting, 7:30 pm, Saima Park, Fitchburg. Program: Amanda Witman on Salolampi Finnish Language Camp.
- Oct. 13 - Ladies of Kaleva meeting, 7:30 pm, Kaleva Koti, 107 Mechanic St., Fitchburg.
- Oct. 14 - Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke.
- Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Fitchburg. Music by Veikko Honkala. Sponsored by Finnish American Club of Saima.
- Oct. 16 - Finnish Memorial Library open, 7:30 pm-9:30 pm, Finnish Cultural Center, Fitchburg State College, Fitchburg.
- Oct. 17 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm St. Congregational Church, Fitchburg.
- Oct. 21 - Finnish Crafts demonstration, 10 am-4:30 pm, Gardner Heritage State Park Visitors Center, Gardner. Watch weaving and wood carving demonstrated in the exhibit.
- Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke.
 - Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by Finnish American Club of Saima.
- Oct. 22 - Finlandia Foundation - Boston Inc. monthly meeting, 3 pm, St. Paul Evangelical Lutheran Church, 929 Concord Turnpike, Arlington. Program: Artist and poet Marlene Ekola Gerberick presents "Taava Miina, A Sequence of Poems".

MICHIGAN

- Oct. 14 - Rummage, Pasty & Bake Sale, 9 am-3 pm, Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd., Farmington Hills.
- Oct. 15 - Finnish Center Association Scholarship awards, 3 pm Finnish Center, Farmington Hills.
- Oct. 27 - Finnish Center Senior Citizen Housing's annual lake trout dinner, Farmington Hills. Reservations: 937-9538.
- Oct. 29 - Finlandia Male Chorus concert 3 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

NEW YORK

- Sept. 8 - Oct. 18 - "Finnish Visions", exhibitions of oils and drawings by Kirsti Muinonen, American-Scandinavian Foundation Gallery, 127 East 73rd St., New York. Hours M-F; 10-5; Sat. 12-5.
- Oct. 31 - New York Debut of Trio Finlandia, 8 pm Merkin Concert Hall Abraham Goodman House, 129 West 67th St., New York. A feature of the Artist Debut Series of the Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter. Tickets available from the Merkin Hall Box Office beginning Oct. 9 or by mail from Marja Roth, Finlandia Foundation Concerts, 100 West 89th St., Apt. 8D, New York, NY 10024.

All programs subject to change

HELP WANTED

Attention - Hiring!
Government jobs - your area. \$17,840 - \$69,485. Call 1-602-838-8885. Ext. R 1569.

ATTENTION: Earn money reading books! \$32,000/year income potential. Details. (1) 602-838-8885 Ext. Bk 1596.

Wärtsilä

continued from page 9

The products of Wärtsilä Security include mechanical locks as well as electronic locking systems.

The Division's VingCard electro-mechanical locking system has secured Wärtsilä Security worldwide success, especially as a supplier of hotel locking facilities.

The Division's most famous trademark, along with VingCard, is ABLOY.

The net sales of Wärtsilä Security are over FIM 700 million.

"The Group's growth areas - Diesel, Sanitec and Security - are being strengthened and further widened with corporate acquisitions and strategic alliances. We are also on the lookout for new areas of business. The sound financial position of the Wärtsilä Group provides an excellent opportunity for this," states President and CEO Pekka Laine.

Divests Marine Industries

Uptill now, the Wärtsilä Group's shareholding in Wärtsilä Marine

Industries Inc. has been 70%, with the other quoted company, Valmet Oy, owning 30 %.

In negotiations with the Finnish governmental authorities a solution has been found for the acute financial situation of Wärtsilä Marine.

The Export Guarantee Board, the State Guarantee Office, Oy Wärtsilä AB, Valmet Oy, Union Bank of Finland and Postipankki Oy have jointly agreed to guarantee the financial backing of Wärtsilä Marine.

The agreement provides the financial guarantee to the company for the duration of the construction of the ships in the company's order book as well as those already being built.

At the same time, in accordance with its corporate strategy, the Wärtsilä Group has decided to divest its unprofitable Wärtsilä Marine Industries Inc. The aim is to lower the Group's shareholding in the company to 19 %.

Financial situation

The sale, mentioned above, of the Group's shares in the Wärtsilä Marine Industries Inc. results in a significant extraordinary accounting loss for the Group. Nevertheless, the Group's net result after tax for 1989 financial period is estimated to show a very clear profit.

After the completion of the present restructuring the consolidated earnings per share in 1989 (before extraordinary items) is estimated to be around FIM 40, compared to 22 in 1988. The solvency of the Wärtsilä Group will increase from 36 % in 1988 to 50 % this year. Liquidity remains at a good level.

The Group's estimate for the net sales for 1989 is now FIM 4 billion.

The largest Division in the Group is Diesel, accounting for over 40 % of the net sales.

The Sanitec Division is responsible for about a quarter and the Security Division for around 20 %.

FINNFACTS

Neste sells coal business

Neste Oy, the Finnish-based oil and chemicals company, has sold its coal business to Thyssen Inc. USA, effective from September 15, 1989.

The volume of Neste coal business was approximately 2 million tons in 1988. Neste's coal activities have mainly focused on inland coal trading in the US, and exports from the USA to Turkey, North-West Europe, and Japan.

This agreement is the second between Neste Corporation

and Thyssen this year.

Neste has been in the coal business since 1981, and has had offices in Helsinki, London, and New York. As part of a restructuring of the coal sector in Finland in 1986, Neste sold its domestic coal business to a Finnish energy business in exchange for oil assets.

Under the agreement, Neste's coal trading personnel will transfer to Thyssen.

NESTE OY

Radio tribute to Talvela

NEW YORK, NY - The late opera singer Martti Talvela will be honored in a special radio program "Martti Talvela - A Memorial Tribute" on WQXR (96.3 FM/1560 AM) on Thursday, Nov. 2, at 10:05 p.m.

The program will be a feature of WQXR's series "The Vocal Scene" with George Jellinek.

Press & Cultural Office
Consulate General of Finland
New York

Concerts & recitals

Joonas Kokkonen's "Requiem" (1981) will be performed by the Roanoke Valley Choral Society & Orchestra on Sunday, Nov. 12, at 8:00 p.m. in the Cave Spring High School Auditorium, 3712 Chaparral Drive S.W., Roanoke, VA. Tickets are available in advance from Roanoke Valley Choral Society, P. O. Box 20472, Roanoke, VA 24018. Further information: Jeffrey Sandborg, conductor, 703-344-3924.

Jean Sibelius's "Symphony No. 2" will be performed on Nov. 16, 17 & 21 by the New York Philharmonic, Zubin Mehta conducting.

The concerts begin at 8 p.m. in Lincoln Center's Avery Fisher Hall in New York, NY. Tickets from the box office (212-874-2424) or Charge (212-874-6770).

The New York Philharmonic has Sibelius's "Finlandia" on their program for concerts scheduled for Nov. 24 (2:00 p.m.), Nov. 25 (8:00 p.m.) and Nov. 28 (7:30 p.m.) at Avery Fisher Hall in New York.

Pianist Olli Mustonen will be performing as soloist with the Wichita Symphony Orchestra on Nov. 18 (8:00 p.m.) and Nov. 19 (3:00 p.m.) at the Century II Concert Hall in Wichita KS. More info: 316-267-7658.

On Nov. 22, 24 & 30 Mustonen will be with the Minnesota Or-

chestra in Orchestra Hall in Minneapolis MN. The concerts start at 8:00 p.m. More info: 1-800-292-4141.

Mustonen will be in California with the Los Angeles Philharmonic for concerts on Dec. 14 & 16 (8:00 p.m.), Dec. 15 (1:30 p.m.) and Dec. 17 (2:30 p.m.) in the Dorothy Chandler Pavilion, Los Angeles. More info: 213-972-0754; tickets, 213-972-7211.

Conductor Esa-Pekka Salonen, whose appointment as Music Director of the Los Angeles Philharmonic (effective September 1992) was recently announced, will be conducting the orchestra in 8 p.m. concerts on Nov. 30 and Dec. 1 & 2 and a 2:30 p.m. concert on Dec. 3 in the Dorothy Chandler Pavilion in Los Angeles. The program includes Beethoven's "Symphony No. 1" and Stravinsky's "Oedipus Rex". Tickets: 213-972-7211

The Sibelius Society of New York City will sponsor a "Tribute to Jean Sibelius - Concert in Memory of Martti Talvela" on Saturday, Dec. 9, at 2:30 p.m. in the Donnell Library Center, 20 West 53rd St., New York, NY. The concert features violinist Johannes Latvala. Info: Consulate General of Finland, 212-832-6550.

Jean Sibelius's "Valse Triste" and "Symphony No. 5" will be performed by the Los Angeles

Philharmonic, Vladimir Ashkenazy conducting, on Dec. 8 (8:00 p.m.) and Dec. 10 (2:30 p.m.) at the Dorothy Chandler Pavilion in Los Angeles. For tickets: 213-972-7211

David Alan Miller will be conducting the Los Angeles Philharmonic in Sibelius's "Symphony No. 7" on Jan. 26, 1990 (8:00 p.m.), and Jan. 28, 1990 (2:30 p.m.), at the Dorothy Chandler Pavilion in Los Angeles. Tickets: 213-972-7211.

Jean Sibelius's "Symphony No. 2" will be played by the St. Louis Symphony Orchestra, Leonard Slatkin, conducting, at Carnegie Hall, New York, NY, on Wed., Jan. 17, 1990, at 8:00 p.m. Box office: 212-247-7800.

Dance

Ballet dancer Jukka Aromaa will be performing as soloist with the New York City Ballet during the company's 1989-90 season, Nov. 21 - Feb. 25, at New York State Theater, Lincoln Center, New York, NY. Box office: 212-870-5570.

For information on Aromaa's dates of performance, please call the Ballet's press dept. at 212-870-5690 (casting is announced one week in advance of the performances).

Finnish Cultural News
Consulate General of Finland
New York, NY

Maynard, MA

Heinäkuuisena sunnuntaina 1989

Onpas ollut lämmintä kerakseen. On ollut hellettä kokonaisen viikon. Tänäkin aamuna aurinko helottaa kaikessa kirkkaudessaan ja lämpö siittä huokuu kaikella voimalla. Kello kuusi aamulla on lämmintä 80 astetta. Päivällä se saattaa olla 100.

Lisäksi ilman kosteus on korkeissa numeroissa. Tämä tekee hengityksen vaikeaksi. Sanotaan, että ei se ole lämpö vaan se kosteus, joka vaikeuttaa vanhoja ihmisiä ja joskus nuoriakin.

Luomakunnan olijat, linnut ja muut pikkueläjät tuntevat nähtävästi lämmön paineen myös, koska heitä ei ole näkyvissä eikä kuuluvissa. Puutkin ovat niin rauhallisia, että ei

lehti liikahtaa. Taivaan sininen väri on haalistunut.

Kirjoitan tätä ulkona parvekkeella, josta on hyvä näköala metsään. (Ainoa metsän palanen mitä on jäljellä Maynardissa.) Siellä on kaksi pihlajaa, jotka veljeni istutti sinne muutamia vuosikymmeniä taaksepäin. Nyt niitten marjat alkavat jo punottamaan, siis aivan liian aikaisin. Niitten tulisi olla kypsiä vasta silloin kun "robin" linnut hankkivat talvimuuttoa.

Kirjava tikka juuri lensi tuohon ajan ja myrskyjen runtelemaan takapihan vaahteraan. Siinä on monia koloja, joista voi löytyä tikalle herkkupaloja. Korento, Amerikan kielellä "Dragonfly", lensi kirjoituspa-

perini päälle ja alkoi näyttää miten hän voi pyörittää päätänsä. Lensi sitten pois, sillä eihän ihmiseen voi luottaa.

Sääsket ovat valloittaneet metsästä varjopaikat niin, että ihmisten on pysyttävä sieltä pois. Olen yrittänyt muuttaman kerran uhmata heidän aseitaan, mutta hävinnyt. Odotettakaa, tulee siitä tammi-kuukin...

Valkoinen perhonen esittää lentonäytöstä: pyykki on asetettu nuoralle kuivumaan ja siinä on tyttölapsen vaatteita, joissa on kaikenlaisia kuvia, perhosen kuvia myös. Perhonen lentää, käy välillä koskettamassa vaatetta ja tekee tätä pitkän aikaa.

Musta perhonen tuli ja istui

parvekkeen käsipuulle, heiluteli sarviaan etsien tuulensuuntaa. Lensi pois. Tämä poika pisti kynän ja paperin taskuunsa ja läksi etsimään aamukahvia.

Jutun jatkoksi

Aikakausjulkaisu "Time" magazine julkaisi surullista kerrontaa monta sivua kuvien kanssa. Tilasto oli tämän vuoden toukokuun ensimmäiseltä viikolta, siis seitsemän päivän ajalta.

Sillä viikolla Pohjois-Amerikassa murhattiin ampuma-aseilla 464 henkilöä, niistä 216 oli itsemurhaa. Jostahti pysyy samana, niin vuoden aikana määrä nousee 30,000:teen. Autotapaturmissa Amerikassa saa surmansa vuosittain 48,000 henkilöä.

Suurin osa näistä itsemurhista tapahtui nuorten keskuudessa. Heistä elämä ei tuntunut elämisen arvoiselta,

eivätkä löytäneet tai osanneet etsiä muuta tapaa elon korjaamiseksi kuin tällä surullisella tavalla päättää elämänsä.

Jos pantaisiin tähän loppuun vähän hauskenpaakin.

Äiti sanoo tyttärelleen: Hanna, oletko sinä koskaan ajatellut, että miten kummassa kananpojat pääsevät kuoresta ulos?

- Juu, mutta se vasta on kuumaa, että miten ne ovat päässeet sinne sisälle.

Herra Rypä katseli eräänä aamuna itseään peilistä, kääntyi ja suki tukkaansa ja teki sitten johtopäätöksen "kyllä minä olen sentään aika hyvin säilynyt".

"Kyllähän spriissä säilyy", rouva Rypä hymähtää.

Ed Helander

THE ULTIMATE STOCKING STUFFER

Nothing gives you greater ability to stuff stockings than a VISA card from Workers' Credit Union. Why? That's easy!

**A LOW \$12
ANNUAL FEE
14%
A.P.R.**

Put some extra purchasing power in your gift giving this season. Apply for VISA at Workers' today.

In Touch with You.
for Over 75 Years

WCU
WORKERS' CREDIT UNION

815 Main Street, Fitchburg 345-1021 • 40 Fairmount Street, Fitchburg 343-5810
313 Pleasant Street, Gardner 632-9200 • 12 N. Main Street, Orange 544-2188
An Equal Opportunity Lender

Henkilötiedustelu

Suomen New Yorkissa, NY, oleva pääkonsulinvirasto (os. Consulate General of Finland, 540 Madison Avenue, New York, NY 10022 - puh. 212-832. 6550) pyytää tietoja seuraavista henkilöistä jätai omaisistaan:

Aaltonen, Kustaa Rikhard; s. 1893 k. 1978; Johan Arttur; s. 1897 k. 1972; Aina Tyyne Kustaava; s. 1903 k. 1973.

Berg, Johan Adolf; s. 1893 k. 1949 AbingtonMA.

Gleisner, ent. Hellström, ent. Crohns, Anna Maj-Lis; s. 1901; asunut NewportissaRI.

Ervasti, Kaarlo Antero; s. 1950; Sodankylä.

Helin, Hulda M.; asunut ChicagossaIL.

Holmen, David Anton; s. 1884 Gustav; k. 1942.

Hyppä, Matt; s. 1891 Kälviä; k. 1967 DuluthMN.

Högväg, Margareta; s. 1872 Iso-Kyrö; **Anderson**, Martha S.; Elsa E.

Kangasniemi, Emilia; s. 1892; Vihtori; s. 1886; Kalle s. 1890.

Kattelus, John E.; s. 1890 Ylihärmä.

Klinga, Toivo; s. 1893 k. 1964 FishkillNY.

Korhonen, Jaakko Taneli; s. 1857 Nurmo, k. 1929 HancockMI.

Lahti, Carl; s. 1887 Nilsä; k.

1951; lapset Oswald ja Lucia.

Leponiemi, Amalia; 1897 Parkano; Yrjö Verner; asunut MilwaukeeWI.

Majjala, Kaarlo Nestor; s. 1882 Sääksmäki.

Nikkola, Seppo Juhani; s. 1944.

Nikula, Aleksander Sanfrid; s. 1890 k. 1961 Lake WorthFL.

Paavola, Siimoni; s. 1883 Jalasjärvi.

Pintamo-Kenttälä, Samuli; s. 1869 k. 1930 Minnesota; Kreetta s. 1871 k. 1910; Hilda; s. 1880; Johannes s. 1886.

Pirhonen, Kalle; s. 1878; Jaakko s. 1885 Suomussalmi.

Pulkkinen, Aimo Juhani; s. 1942.

Rouvari, Pekka Olavi; s. 1949.

Rudbäck, Erik Gustav; s. 1943; asunut Washingtonin osavaltiossa.

Salvesen, Leif; s. 1939.

Siekinen, Ida Maria; s. 1893 Jyväskylä.

Syvjäjärvi, ent. Huhtala, Sofia Eufemia; s. 1885; **Huhtala**, Anders; s. 1887 k. 1936; Ellen Maria; s. 1891 k. 1969.

Sääksniemi, Kaarle Evert; s. 1879 k. 1961.

Taipale, Olga Maria; s. 1886 Jyväskylä.

Syksyn siivet

Metsän kirkas, tumma syvyys, syksyn taivas yllä maan. Korjuu käynyt vainiolla, nuokkuu tähdät kuhilaan.

Autioituu hiljaa rannat, lähtöhuuto kurkien kaihoisaksi muuttaa mielen siivettömän ihmisen.

Kaipaen seuraas, askeleitas, silmiäsi, puheitas! Aika meiltä kaiken ottaa, kerran kertaat muistoja.

Niinkuin hiljaa pintaan vetten piirtää siipi viimeinen, annat kaiken, minkä saitkin, kylmä laine pyyhkii sen!

Aini Tossavainen

Tulevia tilaisuuksia

Suomalainen Kultaisen län Kerho kokoontuu tiistaisin klo 2 ip. Elm St. Lähetyskirkon seurakuntasalissa, 264 Elm St., Fitchburg. Kaikki tervetulleita!

★

Burbankin sairaala tarjoaa vapaaehtoistyötä kaikille 14 vuotta täyttäneille tai sitä vanhemmille henkilöille.

Osanottajilla on tilaisuus oppia uutta, voida seurustella mielenkiintoisten ihmisten kanssa ja mikä parasta, saada henkilökohtaisesti kokea vapaaehtoistyön merkitys.

Lisätietoja saa ottamalla yhteyden sairaalan vapaaehtoispalveluun soittamalla numeroon 343-5458.

★

Leivonnaismyyjäiset lauantaina, lokak. 7. p:nä klo 10 - 12 ap. Kaleva Kodissa, 107 Mechanic St., Fitchburg, MA. Pullaa, omenpiirakoita. Tulot Kalevan rakennusrahaston hyväksi. Kaikki tervetulleita!

★

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, lokak. 7. p:nä klo 8-12 yöllä. Hi-Lites soittaa. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

★

Kalevan Naiset kokoontuvat perjantaina, lokak. 13. p:nä klo 7:30 ill. Kaleva Kodissa, 107 Mechanic St., Fitchburg.

Tanssit

Saiman Puistossa

Lauantaina
lokak. 7, 1989
klo 8 - 12 yöllä

Hi-Lites soittaa

Kaikki tervetulleita!

Finnish American Club of Saima

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

JOYCE I. HANNULA CFP
Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473

874-0629 or 832-6368

IDS INTERNATIONAL DISCOUNT SERVICES

Fitchburg ja ympäristö

Kultaisen län Kerho

Fitchburgin Suomalainen Kultaisen län Kerho kokoontui tiistaina, syysk. 26. p:nä Elm St. Lähetyskirkon seurakuntasalissa, 264 Elm St., Fitchburg.

Presidentti Anton Nopanen avasi kokouksen toivottamalla kaikki tervetulleiksi. Sen jälkeen laulettiin yhteisvoimin "America" ja "Maamme

laulu" Neima Johnsonin säestyksellä. Kerholaiset ovat todella kiitollisia, että hän vaihtuu matkustamaan New Hampshirestä asti toimiakseen säestäjänä.

Sihteeri Irene Vilakari luki edellisen kokouksen pöytäkirjan, mikä hyväksyttiin yksimielisesti.

Henni Lappalainen toi ter-

veisii kotonaan toipuvilta Vieno Rantalalta ja Mr. ja Mrs. Anttilalta.

Ethel Anttonen kertoi Bertha Wainosen olleen sairaalassa, mutta päässeensä jo kotiin.

Irene Vilakari puolestaan sanoi vierailleen Anni ja Arvi Harjun luona ja kertoi heidän lähettäneen terveisiä kerholaisille.

"Happy Birthday" laulettiin viikon syntymäpäiväsankareiden kunniaksi: Sandra Myllylahti, Martha Sivula, Anni Harju ja Vieno Aho (kaikki syysk. 25); Fabian Raatikainen (syysk. 28); Esther Silvonen ja Aino Anttila (kumpikin syysk. 29) ja Aili Johnson (syysk. 30).

Monet kiitokset Aili Johnsonille, joka lahjoitti kerholle \$10.00 syntymäpäivänsä johdosta.

Suurkiitokset myös kaikille niille, jotka toivat herkkuja kahvipöydän täytteeksi. He ovat Aune Kärkkäinen, Henni Lappalainen, Irja Alitalo, Anton Nopanen, Ethel Anttonen ja Sadie Ahola.

Wäinö Berkiö aloitti ohjelman ripeällä hanurimusiikillaan. Alma Duley kertoi useita hupaisia kaskuja, minkä jälkeen Ethel Anttonen lauloi useita kauniita sävelmiä säestäen myös itseään pianolla.

Rauni Cote luki mielenkiintoisen kertomuksen, mikä oli yhden hänen suomenkielen oppilaansa kirjoittama. Aili Johnson luki herttaisen runon, minkä jälkeen hän lauloi kauniin laulelman.

Leena Kokk lausui kirjoittamansa runon, mikä kertoi hänen edesmenneestä naapuristaan. Todella lahjakas ihminen - niin monia taiteenaloja harrastava!

Ohjelma päättyi Mr. Nopasen yksinlaulun ja yhteisen lauluhetken merkeissä.

Lopuksi saatiin taas tauttia kahvista kaikkine herkkuihin, joita tarjoilivat Irja Alitalo, Henni Lappalainen, Aune Kärkkäinen, Ethel Anttonen ja Sadie Ahola.

50-vuotishääpäivää juhlittu

Olavi ja Sirkka Tastula

FITCHBURG, MA - Olavi ja Sirkka Tastula, 325 Richardson Road, viettivät äskettäin 50-vuotishääpäiväänsä Bull Run ravintolassa Shirleyssä. Juhlan järjestelyistä huolehti heidän tyttärensä Susan Jeffrey perheineen.

Sirkka Höglund ja Olavi Tastula vihittiin syysk. 2, 1939. Sirkka työskenteli useita vuosia Raivaajan konttorissa, Olavi puolestaan General Electric Co:ssa.

Kalevan leivonnaismyyjäiset

Lauantaina, lokak. 7, 1989
10 - 12 aamupäivällä

Pullaa - omenapiirakoita

Kaleva Koti
107 Mechanic St., Fitchburg, MA
Tulot rakennusrahaston hyväksi

Musiikkijuhla

Toronton Saalem-seurakunnan kvartetti säestäjineen (pianisti ja viulisti) sekä pastori Matti Kumpulainen julistavat evankeliumia sanoin ja sävelin

Assemblies of God kirkossa
839 Ashby State Road, Fitchburg

Sunnuntaina, lokak. 8, 1989 klo 2 ip.

Sydämellisesti tervetuloa läheltä ja kauempaakin tähän suomenkieliseen erikoistilaisuuteen! Järjestää: Fitchburgin Bethel-srk.

Kirkollisia

Bethel-Seurakunta

Suomenkielinen radiohartaustaus Hyvät Uutiset lähetetään joka sunnuntiaamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45 aam.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 ip. Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan pastorina toimii Taimo Majalahti, puh. 345-4264.

Toronton Saalemin kvartetti, jossa laulavat tarja ja Heka Ylänkö, Marja Arra sekä Juha Mynttinen, tulevat vierailulle Fitchburgiin. Heitä säestävät Tuula Mynttinen (piano) ja Miriam Pyykkönen (viulu). Miriam Pyykkönen esittää myös viulusooloja. Pastori Matti Kumpulainen on myös mukana julistajana. Viittaamme ilmoitukseen muualta tässä lehdessä.

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina klo 8:30 aam. radiohartaustaus New Life asemalta 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. Pastori George L. Cory saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 aam. pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina klo 7:00 ill. aikuisen kuoroharjoitus. Klo 7:30 viikkoillan hartaustilaisuus.

Kahvitarjoilun kustantaa Keith Mäki.

Messiah Luterilainen seurakunta

Sunnuntaina, lokak. 8. klo 9:00 aam. Rukous. Klo 9:15 Sunnuntaikoulu ja Raamattu luokka. (Luokkien aikana on järjestetty pienimmille lastenhoito) Klo 9:30 Korkeakoulu- ja Raamattu luokka. Klo 10:30 Englanninkielinen jumalanpalvelus. Klo 6:00 ill. Virkailijoiden kokous.

Maanantaina, lokak. 9, Lähetysmyyjäisten 'workshop'. Pastori Cobb lomalla 2 p. - 10 päivään. Tarvittaessa past. Hintze täyttää paikan.

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Pormestari Jeffrey A. Bean:

Suomalainen kulttuuri rikastuttaa Fitchburgia

Fitchburgin pormestari Jeffrey A. Beanin ensimmäinen virkausi kaupungin isäntänä on päättymäisillään, mutta kaikki merkit viittaavat siihen, että kaupungin asukkaat tulevat valitsemaan hänet toistamiseen marraskuussa vaaleissa.

Raivaajalle äskettäin antamassaan haastattelussa Bean kertoi pormestarina olemisen hyvistä ja huonoista puolista.

Bean, 36, on syntyperäinen fitchburgilainen ja on asunut kaupungissa koko ikänsä. Hänen isänsä oli tunnettu paikal-

linen poliitikko, joten hän tiesi jo ennakkoon mitä odottaa elämältä julkisuuden valossa.

Vaikka Bean ei kouluvuosi-na osallistunut oppilashallinnon toimiin, hän auttoi isänsä tämän vaalikampanjoissa. Hän työskenteli myös John F. Kennedyn hyväksi tämän ollessa presidenttiehdokkaana.

Nuoresta iästään huolimatta Bean on ehtinyt palvella fitchburgilaisia monessa eri kapasiteetissa. Hän on istunut sekä koulukomiteassa että kaupungin valtuustossa.

Takana ovat myös työntäyteiset päivät suunnittelulautakunnassa, kaupungin uudelleen elävöittämissuunnitelmassa ja energialautakunnassa.

Fitchburgin pormestariksi Bean valittiin vuoden 1988 maaliskuussa. Ennen sitä hän työskenteli osavaltion senaattori Mary L. Padulan virastossa.

Osavaltion taloudellinen kriisi on vaikuttanut suuresti kaupunkien talouselämään, sillä kaupunkien saamaa valtiontukea on jouduttu supistamaan tuntuvasti. Kysyimme pormestariilta, miten se vaikuttaa hänen toimiinsa.

"Tuskinpa voin kuvata tilannetta miellyttäväksi. Kukapa haluaisi supistaa palveluja," hän totesi. "Mutta todellisuus on yksinkertaisesti se, että meillä ei ole tarvittavia määrärahoja, joten supistukset ovat välttämättömiä."

Bean sanoi koulujen ja turvallisuustoimien saavan etu- aseman muihin ohjelmiin verrattuna. Niihin puututaan viimeiseksi.

Hän uskoo kaupungin pärjäävän tänä vuonna. Toista on, jos uudet supistukset ovat edessä ensi vuonna. Silloin tilanne saattaa olla nykyistä ongelmallisempi.

Vaikeinta ja turhaantuvinta pormestarin työssä Beanin mukaan on työskentely osavaltion virkavallan kanssa. "Koskaan ei tiedä, mitä tulisi uskoa," hän selittää. "Sinulle luvataan sitä ja tätä. Joskus se toteutuu, useimmiten ei."

"Valtion lainlaajitus ovat valmiita säätämään lakeja ja vaativat säästöjen noudattamista, mutta eivät myönnä minäkäänlaisia määrärahoja niiden täyttämiseen," hän jatkoi. "Yhteistyö ei toimi toivotavalla tavalla."

Muuten Bean sanoi pitävänsä pormestarin virasta kaikkine siihen liittyvine toimineen. Työ on vaativaa, mutta palaute on usein kannustavaa.

Tulevaisuutta ajatellen Bean uskoo Fitchburgin kulkevan oikeilla linjoilla. "Viisitoista vuotta sitten kaupungin keskusta oli täysin eloton, rakennukset olivat rempallaan, asunnoista oli puutetta ja liikkeitä ja firmat toinen toisensa jälkeen olivat jättämässä kaupungin," hän selventää.

Julkisten ja yksityisten varojen turvin kaupungin keskusta on saanut uutta elinvoimaa. Samanlaisella innostuksella on kunnostettu eri kaupunginosia, puistoja on kohennettu, pari uutta teollisuusaluetta on tuonut monia firmoja työllistämään paikallisia asukkaita.

Tulevaisuus näyttää Beanin mukaan melko lupaavalta. Tilanne saattaa kuitenkin vaikeutua, jos osavaltion taloudellinen kriisi jatkuu vuodesta toiseen.

Bean sanoi kannustavansa kaupungin etnisiä ryhmiä pitämään kiinni omasta identiteetistään, sillä hänen mielestään monikulttuurisuus vain rikastuttaa kaupunkilaisten elämää.

Saiman Puisto on hänelle tuttu paikka. Siellä puhuesaan ja Fitchburgin kaupunkia edustaessaan hän on saanut tutustua suomalaisiin kulinnaarisiin herkkuihinkin. Pan-nukakku varsinkin on jäänyt mieleen.

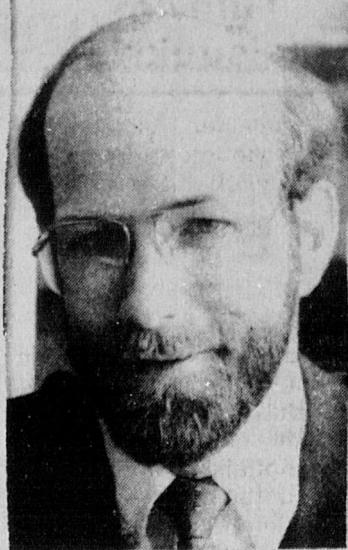
Hän pitää paikallisten suomalaisten kulttuuritoimintaa tärkeänä, koska siten myös nuorempi sukupolvi on tietoinen omasta taustastaan ja perinteistään.

Beanillä itsellään on ranskalais-skottilaiset sukujuuret.

Hän sanoo toivovansa, että Fitchburgia ei pidettäisi vain kaupunkina, vaan yhdyskuntana, missä jokainen asukas näyttelee yhtä tärkeää osaa. "Toivon, että ihmiset osallistuisivat oman naapuristonsa toimiin osallistumalla päätösprosessiin ym. toimintaan," hän totesi.

Bean tunnetaan pormestarina, joka tuntee olonsa kotoiseksi kaupunkilaisten keskuudessa. Hän osallistuu kaikenlaisiin tapahtumiin puistojen ja katujen siivouspäivistä koulujen ja firmojen lukuisiin tilaisuuksiin.

"Siinä on kaiken itu ja ydin," hän toteaa.

Jeffrey A. Bean

"Rakastan Fitchburgia ja haluan sen toimivan parhaalla mahdollisella tavalla. En opi mitään, jos vain istun täällä toimistossani kuunnellen muitten puheita," hän tähdensi.

Pormestarilla ei juuri ole vapaa-ajan ongelmia, sillä työpäivät ovat pitkiä. Perheen, vaimon ja seitsemän lapsen, kanssa hän kuitenkin koettaa viettää mahdollisimman paljon vapaa-ajastaan leireilemällä ja hiihtelemällä. Hänen ikioma mieliharrastuksena on ultra-kevyellä lentokoneella lentäminen.

Entäpä tulevaisuuden suunnitelmat?

"Poliitikko tietysti aina ajattelee eteenpäin. Mutta olen ainakin toistaiseksi erittäin tyytyväinen palvelemaan pormestarin asemassa. En ole vielä saanut työtäni päätökseen," Bean kertoi.

"Mutta tulevaisuudessa? Ehkäpä osavaltion tasolla, mutta sen näkee sitten..."

Rachel ja Sävele Syrjälä

60 vuotta yhteiseloa

CENTERVILLE, MA - Raivaajan entinen liikkeenhoitaja ja päätoimittaja Sävele Syrjälä ja hänen vaimonsa Rachel Syrjälä juhlivat 60-vuotishääpäiväänsä syyskuun 1. p:nä lastensa ja ystäviensä keskuudessa.

Raivaajan silloinen liikkeenhoitaja John Suominen, joka oli myös rauhantuomari, vihki Rachel Johnsonin ja Sävele Syrjälän kotonaan syysk. 1, 1929. Vihkiäisiä vietettiin Syrjälän vanhmeipien kotona Rollstone Streetillä.

EXPERIENCE THE DIFFERENCE HUHTALA OIL CO. MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- LOCALLY OWNED
- OUR THIRD GENERATION
- 7 OIL DELIVERY TRUCKS
- 13 LICENSED TECHNICIANS
- 24 HOUR BURNER SERVICE
- 43 YEARS OF DEPENDABILITY
- AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
- NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

FUEL OIL

LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS

CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

Miljoona laseria neliösentti- metriltä

Maailman pienimmäksi sanotut laserit synnyttävät nyt valoa Bellin laboratoriossa.

Pikkuruisten puolijohdela- sereiden läpimitta on vain kymmenesosa ihmisen hiuksen paksuudesta.

Lasereissa on yhteensä 600 vuorottaista kerrosta galliumarsenidia ja alumiiniarse- nidia. Kerrokset ovat hyvin ohuita, sillä lasereiden korkeus on vain 5.5 millimetrin tuhannesosaa.

Eri laserit erotettiin kerrok- sittain valmistetusta puolijoh- desirusta syövyttämällä.

Uusia lasereita valmistetaan aivan samanlaisella tekniikal- la kuin muitakin puolijohdeo- sia.

Sukkahoust tukkivat livaviemärit

AP-uutistoimisto kertoi äskettäin sanomalehtiä lukeville amerikkalaisille uutisesta, minkä mukaan sadat, mahdollisesti tuhannet, oriveteläiset olivat sairastuneet juotuaan sukkahousujen tukkiman lika- viemärin pilaamaa vettä.

Paikallisten viranomaisten mukaan monien kymmenien sukkahousujen tukkimat lika- viemärit olivat johtaneet ylit- sevuotamiseen ja seuraukse- na pilanneet juomaveden.

Tuntematon sotilas venäjäksi

Väinö Linnan kirja Tuntema- ton sotilas käännetään venä- jäksi. Aikaisemmin kirjaa on Neuvostoliitossa syytetty mm. kovanaamaiseksi ja hurma- henkiseksi. Samalla pääsi pannasta Mika Waltarin Sinuhe egyptiläinen.

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittioita uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

Suomen uutisia

Koivisto ei näe vaihtoehtoja EY:n ja Eftan lähentymisellä

Euroopan vapaakauppaliiton Eftan ja Euroopan yhteisöjen EY:n virkamiesten keskusteluissa Eftan lähentymisestä yhteisöihin ollaan vauhdilla lähestymässä poliittisia päätöksiä. Myös Suomessa käydään vielä tänä syksynä yhdistymiskeskustelu ja joudutaan mahdollisesti päättämään osallistuuko Efta-maa Suomi yhteistyön jatkokehittelyyn.

Presidentti Mauno Koivisto sanoo Helsingin Sanomien haastattelussa, että Suomi voi jättäytyä yhdistymisprosessin ulkopuolelle, jos niin halutaan. Käytännössä presidentti ei kuitenkaan näe kovin paljon vaihtoehtoja.

On kysymys siitä, millä järjestelyillä Efta-maat voivat saada maksimaalisen mahdollisuuden vaikuttaa asioihin, Koivisto sanoo ja lisää: "Eriksien Efta-maat joka tapauksessa joutuisivat sovitautumaan."

Eftan ja EY:n keskusteluisa on hahmottumassa Euroopalainen talousalue, jossa ihmiset, tavarat, palvelut ja pääomat liikkuisivat vapaasti 18 Euroopan maan välillä. Talousalueen päätöksenteossa Efta ja EY olisivat samantavaisia.

Presidentin mielestä Suomen vaikutusmahdollisuudet ovat suuremmat olemalla mukana kaavailuissa järjestelyissä kuin jäämällä niistä pois. Joka tapauksessa Suomi joutuisi Koiviston mukaan sopeutumaan niihin päätöksiin, joita keskikessä Euroopassa

"Minun näköpiirissäni ei ole sellaista tilannetta," presidentti Mauno Koivisto vastaa kysymykseen, voiko puolueeton Suomi liittyä Euroopan yhteisöjen jäseneksi.

tehdään.

Yhdistymisprosessi on Koiviston mukaan koko Euroopalle hyödyllinen. "Sitä ei ole syytä vaikeuttaa tai sabotoida."

Koivisto sanoo toivoneensa mahdollisimman suurta yksimielisyyttä yhdistymisratkaisuihin.

Keskustan puheenjohtaja Paavo Väyrysen eduskunnassa äskettäin pitämän integraatiopuheen jälkeen presidentti on kuitenkin tullut toisiin ajatuksiin.

Hän tulkitsee, että ulkoasi-

ainvaliokunnan jäsen Paavo Väyrynen irtaantui puheensa hallituksen linjalta, joka on myös minun hyväksymäni linja".

Koiviston mielestä Väyrynen poikkeaa ulkopoliittiselta linjalta paljon vakavammin kuin jotkut Väyrysen itsensä tuomitsemat ulkopoliittikan tutkijat.

Laajassa ulkopoliittisessa haastattelussa Koivisto ottaa kantaa myös Mihail Gorbatschovin vierailuun, Viron tapahutumiin, Itä-Euroopan kuohuntaan ja eduskunnan ulkoasiainvaliokunnan Afrikan-matkaan.

Suomen uutisia

Pikku-uutisia

Ulkomaalaisten kohtelusta huomautettiin

Eduskunnan oikeusasiamies Olavi Heinonen on huomauttanut sisäasiainministeriön poliisiosastoa oikeudellisten käsittelyiden muuttamisesta.

Huomautus perustuu ulkomaalaiskuraattori Tarja Summan kanteluun työlupahakemusten käsittelystä poliisiosastolla.

Kuraattorin mukaan ulkomaalaisille myönnetään liian harvoin työlupia, joissa ei ole jonkilaisia rajoituksia tai määräaika.

Viisumin saanti helpottuu

Ulkoasiainministeriö helpottaa ulkomaalaisten mahdollisuuksia saada Suomen-viisumi.

Ulkomailla oleville Suomen edustustoille on jaettu uudet ohjeet viisumien myöntämisestä. Uusilla ohjeilla lisätään merkittävästi edustustojen omaa päätösvaltaa.

Tähän asti suurin osa viisumihakemuksista on käynyt lausunnolla Suomessa.

Uudet ohjeet ovat voimassa, kunnes eduskunta hyväksyy uuden ulkomaalaislain, joka lisää edustustojen valtaa entisestään.

Viljasato erinomainen

Tämän vuoden viljasadosta tulee laadultaan ja määrältään erinomainen. Kokonais-

sato nousee 3,8 miljardiin kiloon.

Tuoreimpien tietojen mukaan leipäviljasato on yli kaksinkertainen viime vuoteen verrattuna.

Hyvälle sadolle loivat perustan pitkä kasvukausi ja muutenkin suotuisat kasvuolot.

Liha kallistunut vauhdilla

Lihan kulutajahinnat ovat kallistuneet vuoden aikana lähes kolme kertaa enemmän kuin muiden ravintotuotteiden.

Elinkeinohallituksen mukaan tämä on osittain johtanut siihen, että lihan kotimaan kulutus on kääntynyt tänä vuonna laskuun. Lihan hinta on noussut yritysten kilpailusta hankkia lihaa, jolloin tuottajahinnat ovat nousseet.

Teollisuus ja kauppa ovat lisäksi nostaneet omia hintojaan enemmän kuin raaka-ainekustannukset ovat nousseet.

Verotulot kääntyivät laskuun

Valtion ja kuntien verotulot kääntyivät heinäkuussa laskuun. Verotuloja tilittiin heinäkuussa 4,3 prosenttia vähemmän kuin vuosi sitten vastaavana aikana.

Koko alkuvuoden verotulojen kertymä on kasvanut voimakkaasti, esimerkiksi tammi-kuussa kasvu oli 19,2 ja helmikuussa 18,5 prosenttia verrattuna viime vuoteen.

Verotulojen kasvun tyrehtyminen vaikeuttaa kuntien ensi vuoden budjettien laadintaa.

Väyrysen keskustelut perustuslakivaliokuntaan

Keskustan puheenjohtajan Paavo Väyrysen keskustelut ulkoministerinä neuvostoliittolaisen diplomaatin kanssa tutkitaan eduskunnan perustuslakivaliokunnassa.

Selvityspyynnön allekirjoittivat kansanedustajat Kimmo Sasi (kok), Päivi Varpasuo (kok), Heikki Rinne (sdp), Eero Paloheimo (vihreät) ja Urpo Leppänen (vapaa dem.).

Edustajat pyysivät perustuslakivaliokuntaa selvittämään, rikkoiko Väyrynen ministerivastuulakia keskustellessaan diplomaatin kanssa idänkaupan käyttämisestä välikapaleena Suomen presidentinvaalissa.

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa liittää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

UUSI TILAUS ☐ UUDISTUS ☐

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$20.00, 6kk \$13.00, 3kk \$9.00
Ulkomaille 12kk \$24.00, 6kk \$17.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. (508) 343-3822

FINNEXPRESS

**FINNTASTIC GROUP FLIGHTS
FINNAIR SCHEDULED SERVICE**

WEEKLY DEPARTURES - WEEKLY RETURNS

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM

**NEW YORK \$548 - LOS ANGELES \$648
TORONTO \$648**

RULES AVAILABLE UPON REQUEST

**Money saving tax-free connections
from all other airports in North America
- Business or Pleasure -**

All Your Travel Anywhere in the World

FOR RESERVATIONS CONTACT:

TRAVEL SERVICE

40 East 49th Street New York, N.Y. 10017

Telephones:

212 832-8989 800 223-0567

"PUHUMME SUOMEA"

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Kolme suurta puoluetta tasoissa

Suomen kolmen suurimman puolueen kannatus on lähes tasoissa Kymmenen Uutisten ja Uuden Suomen Taloustutkimuksella teettämän mielipidemittauksen mukaan. Mittaus osoittaa Sdp:lle tasan 22 prosentin, Suomen keskustalle 21.9 prosentin ja kokoomukselle 21.8 prosentin kannatusta.

Verrattuna viime eduskuntavaaleihin ja kunnallisvaaleihin sosiaalidemokraattien ja kokoomuksen kannatus on laskussa, keskustan taas nousussa. Tosin keskustalle on kesän aikana mitattu korkeampiakin kannatuslukuja.

Muiden puolueiden kannatuksessa ei ole tapahtunut kovin suuria heittoja. Skdl:lle mitattiin 8.4 prosentin kannatus. Eduskuntavaaleissa Skdl sai 9.4 prosenttia äänistä. Vihreille mitattiin 6.7 prosentin kannatus, eduskuntavaaleissa vihreät saivat 4.0 prosenttia äänistä.

Taloustutkimus selvitti 899:n 18-69-vuotiaan suomalaisen mielipiteet 6-19, syyskuuta. Haastattelun ajankohdalla Väyrys-jupakka oli kuumimmillaan.

Swapo haluaa edistää suhteita Suomeen

Namibian vapautusliike Swapo haluaa edistää kahden välisiä suhteitaan Suomen kanssa. Kaikki Suomen tulkinnat tasapuolisuudesta Namibian itsenäisyyskehityksen eri osapuoliin eivät järjestöä kuitenkaan tyydytä.

Kehdenväliset suhteet tuliva esille eduskunnan ulkoasiainvaliokunnan valtuuskunnan ja Swapon ulkopoliittisen johdon äskettäin Namibian pääkaupungissa Windhoekissa käymissä keskusteluissa.

Erimielisyyden aiheeksi nousi Suomen päätös lakata tukemasta Swapon Helsingissä sijaitsevaa tiedotustoimistoa.

Swapon ulkomaisista suhteista vastaava Theo Ben Gurirab arvosteli Suomen tulkintaa tasapuolisuudesta. Suomi lopetti virallisen tukensa Swapon BB-tiedotustoimistolle Namibian YK:n suojeluksessa tapahtuvan itsenäistymisprosessin alettua.

Isännät ottivat kysymyksen esille Swapon Windhoekin

keskustassa sijaitsevassa hallintorakennuksessa järjestetyn tapaamisen aikana.

Keskusteluista kertonut Gurirab sanoi Swapon hyväksyvän sen, että YK:n puitteissa on noudatettava tiukkaa tasapuolisuutta Namibian itsenäisyyttä koskevan päätöslauselman toteuttamisessa.

Suvereenien valtioiden ja erilaisten kansalaisjärjestöjen ei tarvitse lopettaa poliittisin perustein annettua tukea, hän korosti. Gurirab uskoi, ettei tämä Suomen "väärinkäsitys" kuitenkaan vaikuta millään tavoin hänen järjestönsä ja Suomen välisiin suhteisiin.

Keskusteluja suomalaiselle lehtimiesryhmälle selostanut Gurirab tähdensi Swapon olevan tyytyväinen siihen, että Suomen humanitaarinen apu on kasvanut.

Suomen kanssakäymiseen Etelä-Afrikan hallituksen kanssa Gurirab ei halunnut puuttua. Hän muistutti kuitenkin osan näistä suhteista koskevan myös Namibiaa Etelä-Afrikan siirtomaana.

- Suomen tulisi noudattaa omaa poliittista harkintaansa. Sen pitäisi jatkaa Swapo-suhteiden ylläpitämistä, Theo Ben Gurirab tähdensi.

Ahtisaareen luotetaan

Swapon johto vakuutti luottavansa YK:n Namibian erityisedustajaan **Martti Ahtisaareen** käydyistä kiistoista huolimatta. Erimielisyydet Ahtisaaren ja Swapon välillä ovat koskeneet lähinnä YK:n hutiikuista päätöstä sallia Etelä-Afrikan joukkojen toimet Angolan puolelta Namibiaan joukoittain siirtyneitä Swapon sisestä vastaan.

Mahdollisimman selkeää voittoa marraskuun vaaleissa tavoitteleva Swapo on arvostellut myös juuri päättyneitä äänestäjien rekisteröintiä.

Järjestö on ollut katkera, että kaikki tietyn ajan ulkomailla asuneet namibialaiset ovat voineet rekisteröityä.

Gurirabin näkemyksen mukaan Etelä-Afrikan vaaleissa jo äänestäneille ei olisi tullut antaa äänioikeutta Namibian vaaleissa.

Swapon piirissä haluttaisiin Suomen antavan Namibian itsenäistymisen jälkeen suoraa tukea maan budjettiin, mikä ei kuitenkaan ole Suomen kehitysyhteistyön tavoite.

Swapon ulkopoliittikan luojaksi luonnehdittiin Theo Ben Gurirab on toiminut tarkkailijana olevan Swapon edustajana YK:ssa 15 vuoden ajan.

Jörn Donner

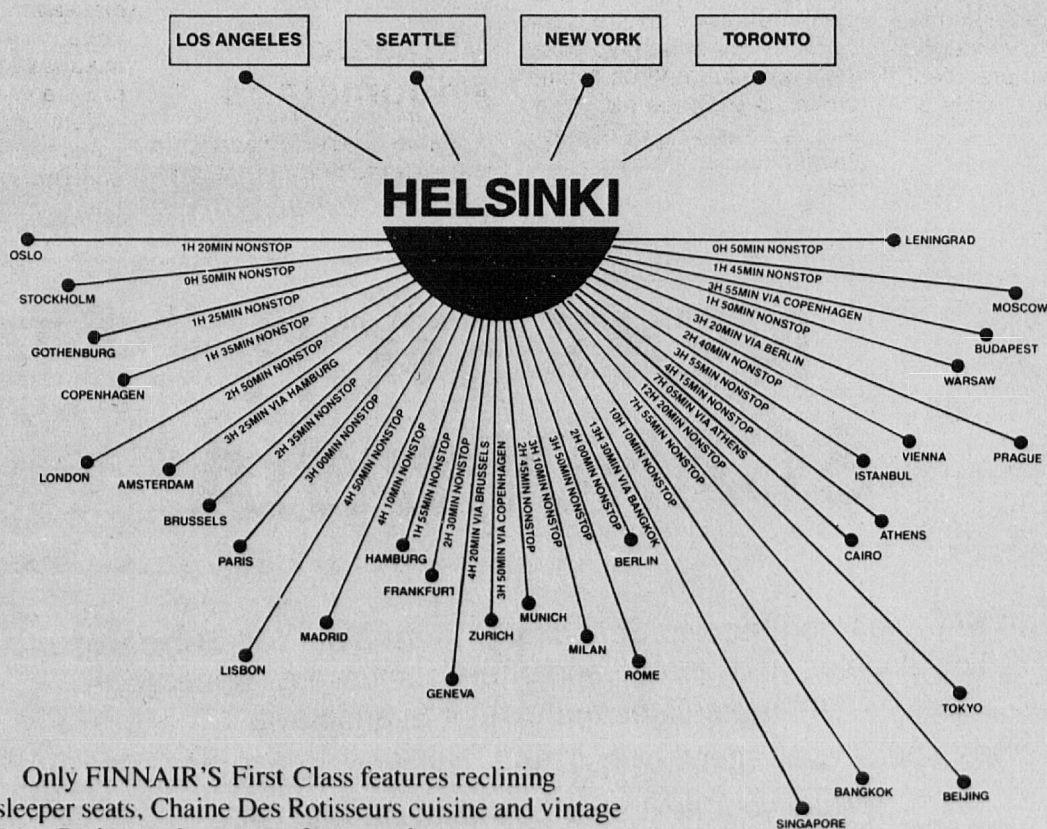
Donneria työnnetään mustalle listalle

Erilaisten rauhan- ja solidaarisuusjärjestöjen muodostama suomalainen Eristetään Etelä-Afrikan -toimikunta on ottanut yhteyttä YK:n apartheidin vastaiseen erityiskomiteaan **Jörn Donnerin** (r) Etelä-Afrikan -matkan vuoksi.

Toimikunta kysyy, pitäisikö Donner sisällyttää mustalle listalle. Listalle on merkitty mm. taiteilijoita, jotka ovat julkisesti esiintyneet Etelä-Afrikassa.

Jos Donner työnnettäisiin mustalle listalle, häneltä voitaisiin sen perusteella evätä kirjailija-apurahat ja elokuvien tuotantotuki.

ONLY FINNAIR COVERS THE WORLD AND ALL FINLAND, TOO.

Only FINNAIR'S First Class features reclining sleeper seats, Chaine Des Rotisseurs cuisine and vintage Dom Perignon champagne for your pleasure.

Only FINNAIR'S Executive Class offers a separate section of unique chaise-chairs with footrests and extra leg room... plus three dinner choices!

Only FINNAIR'S First and Executive Class passengers connecting to another FINNAIR flight in Helsinki get a free sauna or overnight stay with dinner, too.

For more information, contact FINNAIR, Toll Free 800-950-5000; In New York City 212-889-7070. For Cargo or FINNFAST Small Parcel Service, contact FINNAIR Cargo Nationwide, Toll Free 800-221-4300.

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä

BOSLTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930 Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wild-fire Campstoves, saunakiukaita ja saunan tarpeita.

Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906)827-3906
Jälleen myyjä halutaan

Maailman tapahtumia

MAAILMAN ERI KULMILTA

Ahlströmille pumpputehdas Yhdysvaltoihin

A. Ahlström Osakeyhtiö rakentaa uuden pumpputehtaan South Carolinassa sijaitsevaan Easleyyn kaupunkiin. Tehtaassa tullaan valmistamaan pumppuja etupäässä Pohjois-Amerikan sellu- ja paperiteollisuudelle.

Investoinnin kokonaiskustannukset ovat noin 35 miljoonaa dollaria.

Eroopassa ansaitaan

Kahdeksan Euroopan maan asukkaat ansaitsivat viime vuonna keskimäärin enemmän kuin yhdysvaltalaiset, käy ilmi Maailmanpankin tekemästä selvityksestä. Kahdeksan maan joukossa ovat kaikki pohjoismaat Suomea lukuunottamatta.

Kun yhdysvaltalainen ansaitsi keskimäärin 14,080 dollaria vuodessa, sveitsiläinen tienasi 20,130 dollarin verran.

Toiseksi eniten ansaitsivat luxemburgilaiset, kolmanneksi ruotsalaiset, neljänneksi islantilaiset ja viidenneksi länsisaksalaiset. Sen jälkeen listassa seuraavat Norja, Tanska ja Ruotsi.

Vertailun pohjana käytettiin dollarin hintaa vuonna 1980, ja lukuja korjattiin sen jälkeisen inflaation mukaan. Laskelemissa ei otettu huomioon eroja maiden hintatasossa.

Tuhansille korvauksia

Tuhansille Unkarin vuoden 1956 kansanousun jälkeisten pidätysten ja pakkosiirtojen kohteiksi joutuneille aiotaan maksaa korvauksia. Unkarin hallituksen edustaja kertoi äskettäin myös, että vuosina 1949-1956 hallinneen puoluejohtajan Matias Rakosin valtakaudella epäoikeudenmukaisuuksien uhreiksi joutuneille annetaan korvauksia.

Rakosin ollessa vallassa noin 55,000 ihmistä vangittiin ja 43,000 pakkosiirrettiin. Heistä on elossa noin 17,000. Eloönjääneet saavat tästedes ylimääräisen lisän eläkkeeseensä. Samoin muistetaan kansannousun aikoihin vähemmän kuin vuoden vankeustuomioita saaneita.

Unkarissa puhaltavista uusista tuulista kertoo myös se, että kommunistihallinnon tunnusmerkkinä käytetyt punatähdet on päätetty poistaa kaikista julkisista rakennuksista.

Poliisi esti naisryhmien marssin Pretoriassa

Etelä-Afrikan poliisi esti edellisviikon lauantaina rotusortoa vastustavien naisjärjestöjen mielenosoituksen maan pääkaupungissa Pretoriassa. Poliisi sulki kaupunkiin johtavat tiet, pystytti pääkaduille piikkilankaesteitä ja lähetti keskustan kaduille runsaasti miehiä ja vesitykkeitä.

Amnesty vetoaa kuolemanrangaistuksen poistamiseksi

LONTOO, Englanti - Kansainvälinen ihmisoikeusjärjestö Amnesty International vaatii Irania, Irakia, Kiinaa, Etelä-Amerikkaa, Yhdysvaltoja ja Neuvostoliittoa poistamaan kuolemanrangaistuksen.

Järjestön mukaan tänä vuonna tehdyistä 1600 teloituksesta 1200 toimitettiin Iranissa. Yli puolet Iranissa teloitetuista oli tuomittu huumorikoksista, ja satoja syytettiin poliittisista rikoksista.

Silminnäkijöiden mukaan poliisi pamputti alueelle päässeitä naisia, jotka eivät hajaantuneet riittävän nopeasti. Suuri osa mielenosoittajista pysäytettiin jo ennen heidän saapumistaan kaupunkiin. Etelä-Afrikan viranomaiset olivat kieltäneet marssin järjestämisen.

Apartheidia vastustavat järjestöt ovat saaneet pitää mielenosoituksia viime viikoina poliisin puuttumatta niihin. Maan uusi presidentti Frederik de Klerk on antanut poliiseille ohjeet pysytellä sivussa mielenosoituksista. Lauantaina de Klerk valvoi poliisitoimia kirkosta, johon naisten oli tarkoitus kokoontua.

Uusfasistinen Buurien vastarintaliike AWB oli sen sijaan saanut luvan mielenosoitukseen. Uusfasistien ja mustien välillä syntyi yhteenottoja, jotka poliisi keskeytti.

Poliisi eristi kirkkoaukion yhteenottojen jälkeen, mutta avasi alueen pian toisen uusfasistijärjestön, Buurien vapautusliikkeen BWB:n mielenosoituksille.

Uusfasistisen AWB-liikkeen jäsenet osoittivat mieltään äskettäin Etelä-Afrikan pääkaupungissa Pretoriassa. Uusfasistit vastustivat viimeaikaisia apartheidvastaisia mielenosoituksia.

NEXT STOP, SCANDINAVIA

SAS flies non stop to Scandinavia from New York, Chicago, Los Angeles and Seattle and offers convenient connections to more cities throughout Scandinavia.

See your travel agent or call SAS, toll free, 1-800-221-2350.

Make your next stop Scandinavia, with SAS.

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES